

Dekalog grzybiarza

1. Nie zbieraj grzybów jeśli ich nie znasz.
2. Do koszyka wkładaj te grzyby, co do których jesteś pewien.
3. Jako początkujący grzybiarz zbieraj tylko grzyby rurkowe – z „siateczką”.
4. Nie korzystaj z foliowych reklamówek.
5. Nie wyrwij grzybní, wyrosną z niej nowe grzyby.
6. Nie rozkopuj ściółki – nie niszcz grzybní.
7. Unikaj grzybów zbyt małych – trudno rozpoznać czy są blaszkowe, czy nie!
8. Nie podawaj grzybów małym dzieciom!
9. Nie przyjmuj rod od przygodnych grzybiarzy i nie kupuj grzybów z nieznanego źródła!
10. Nie identyfikuj grzybów próbując ich!

Grzybowe pomyłki

Ministerstwo Zdrowia

Pieczarka biaława grzyb jadalny		Muchomor jadowity grzyb trujący	
Czubajka kania grzyb jadalny		Muchomor plamisty grzyb trujący	
Goląbek zielonawy grzyb jadalny		Muchomor sromotnikowy / zielonawy grzyb trujący	

ECHO Żarnowca

NR ISSN 2719-9622

W TYM NUMERZE:

SPRAWY SAMORZĄDOWE	2-3
AKTUALNOŚCI	3-4,13
EDUKACJA	5-7
KULTURA	14-19

ZA NAMI XXIV DOŻYŃKI POWIATOWE W ŻARNOWCU

Powiatowe Święto Plonów odbywało się pod patronatem Starosty Zawierciańskiego Gabriela Dorsa i Wójta Gminy Żarnowiec Grzegorza Sceliny. Zanim rozpoczęły się oficjalne uroczystości, komisja konkursowa pod przewodnictwem Wicestarosty Zawierciańskiego Pawła Sokola, oceniała wieńce dożynkowe przygotowane przez Koła Gospodyń Wiejskich i stowarzyszenia, reprezentujące wszystkie gminy powiatu: I miejsce i nagrodę 1 200 zł zdobył wieńiec przygotowany przez KGW Rokitno z Gminy Szczekociny. II miejsce i nagrodę 1 000 zł wieńiec przygotowany przez KGW Woźniki – Sadowie, reprezentujący I rzędze (gmina). III miejsce i nagrodę 800 zł otrzymało KGW Małoszyce reprezentujące gminę Żarnowiec.

Wszystkie pozostałe wieńce otrzymały wyróżnienia o wartości 500 zł, ufundowane przez Starostwo Powiatowe w Zawierciu. Wieńce poświęcił ks. kanonik Adolf Drożyński, proboszcz żarnowieckiej parafii oraz ks. dziekan Jan Jagielka z dekanatu szczekocińskiego, którzy odprawili uroczystą dziękczynną Mszę Św.

Dokończenie na str. 21

BIESIADA KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH - 30 września 2023 r.

W tym roku spotkanie Kół Gospodyń Wiejskich z całej gminy organizowało **Koło Gospodyń Wiejskich z Otoli**. Panie podjęły trud przygotowania biesiady dla 12 kół działających na terenie gminy. Zaproszenie kobiet przyjęli między innymi: Wójt Gminy Żarnowiec Grzegorz Scelina, Wicestarosta Powiatu Zawierciańskiego Paweł Sokół, Radny Powiatowy Krzysztof Wrona, Przewodniczący Rady Gminy Eugeniusz Kapuśniak, Przewodnicząca Rady Powiatu Zawierciańskiego Barbara Laskowska, Przewodnicząca Rady Powiatowej Śląskiej Izby Rolniczej Dorota Dudziuk oraz Radni i Sołtysi z terenu gminy Żarnowiec. Spotkanie umilała kapela regionalna „Żarnowiaczy”. KGW Otola składa podziękowania za serdeczne życzenia, słowa uznania oraz otrzymane upominki.

DYŻUR PRACOWNIKA ŚODR

Informujemy, że od dnia **28 września 2023 r.** obsługa interesantów przez pracownika Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie odbywa się pod nowym adresem: **Żarnowiec, ul. Traktorzystów 2 (I piętro) od poniedziałku do piątku, w godzinach 8.00 – 15.00.**

Podczas XXIV Dożynek Powiatowych w Żarnowcu ogłoszone zostały wyniki Konkursu na Najlepszą Miejscowość Powiatu 2023

Najlepszym Sołectwem Powiatu 2023 zostały: Siadca, Małoszyce, Rudniki i Siamoszyce. Decyzją Jury wszystkie sołectwa zajęły równorzędne II miejsce (nagrody po 6 000,00 zł). Natomiast Najlepszą Stolicą Powiatu 2023 został Ogrodzieniec (nagroda 8 000,00 zł). Serdecznie gratulujemy. Organizatorem konkursu był Zarząd Powiatu Zawierciańskiego. Dziękujemy mieszkańcom Małoszyc za zaangażowanie w przygotowanie prezentacji konkursowej.

Red.

Nie zawsze WĘDZONE trzyma dłużej*

NIE PAL! NIE TRUJ!

*PŁUCA WĘDZONE DYMEM TYTONIOWYM NIEZDATNE DO ŻYCIA

TELEFONICZNA PORADNIA POMOCY PALĄCYM
801 108 108

www.gis.gov.pl
www.jakrzucicpalenie.pl

WARTOŚCI ODŻYWCZE

Produkt uzyskany w procesie wędzenia
SKŁADNIKI:
pluca - wędzone płuca człowieka
aceton - rozpuszczalnik
amoniak - środek do czyszczenia toalet
arsen - trucizna na szczury
butan - gaz do wyrobu benzyny
cyjanowodór - stosowany do dezynfekcji i deratyzacji
formaldehyd - składnik klejów meblarskich
polon - radioaktywny pierwiastek, posiadający właściwości rakotwórcze

NIE PAL! NIE TRUJ!

TELEFONICZNA PORADNIA POMOCY PALĄCYM
801 108 108
www.jakrzucicpalenie.pl

PŁUCA WĘDZONE DYMEM TYTONIOWYM NIEZDATNE DO ŻYCIA

Masa netto: **1000g**

www.gis.gov.pl

Antybiotykooporność

JEST ZAGROŻENIEM DLA ZDROWIA KAŻDEGO Z NAS

Jest to w dużej mierze skutek niewłaściwego stosowania i nadużywania antybiotyków.

- antybiotyki działają **tylko na bakterie**
- antybiotyki nie leczą chorób wirusowych: np. przeziębienia lub grypy
- przyjmuj tylko antybiotyki **przepisane przez lekarza** – zaufaj jego wiedzy
- utrzymanie skuteczności antybiotyków w przyszłości zależy od działań każdego z nas

Główny Inspektorat Sanitarny [/GIS_gov](https://www.gis.gov.pl) [/GISgovpl](https://www.gis.gov.pl) [/GISgovpl](https://www.gis.gov.pl) [/gis.gov.pl](https://www.gis.gov.pl)

ECHO ŻARNOWCA - kwartalnik

Gazeta Samorządowa

WYDAWCA: Gmina Żarnowiec
ul. Krakowska 34, 42-439 Żarnowiec

Redaktor naczelny: Anna Sarwa
Redakcja: Renata Koźlicka, Anna Czech,
Michał Kasperczyk

ADRES: Gminna Biblioteka Publiczna
42-439 Żarnowiec, Rynek 11
Telefon: 32/ 644 90 40, e-mail: gbp2@op.pl

Nakład: 600 egz.
Egzemplarz bezpłatny

Skład komputerowy: GBP w Żarnowcu
Druk: GRAFPRESS Olkusz

SPRAWY SAMORZĄDOWE ZA OKRES LIPIEC - SIERPIEŃ - WRZESIEŃ 2023 rok

• Gmina Żarnowiec z Programu Rządowy Fundusz Polski Łąd: Program Inwestycji Strategicznych realizuje zadanie pn.: "Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej oraz stacjach głębinowych". Wykonawcą w/w inwestycji jest firma GM STARBUD ul. Składowa 25, 27-200 Starachowice. Całkowita wartości inwestycji 3 612 450,00 zł dofinansowanie: 3 431 827,50 zł, wkład własny: 180 622,50 zł.

• W ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków Gmina Żarnowiec otrzymała pozytywne decyzje na następujące zadania:

- prace konserwatorskie przy fasadzie kościoła Narodzenia NMP w Żarnowcu na kwotę 343 000,00 zł.

- remont zabytkowego ogrodzenia kościoła p.w. Św. Wojciecha w Łanach Wielkich na kwotę 343 000,00 zł.

- prace konserwatorskie i restauratorskie przy ołtarzach bocznych pw. Św. Józefa oraz Św. Anny w kościele parafialnym pw. Św. Bartłomieja Apostoła w Chlinie na kwotę 343 000,00 zł.

- remont zabytkowego spichlerza z 1830 r. w miejscowości Udórz 72, na działce nr 570/1 na kwotę 147 000,00 zł.

• Edycja3 PGR/2021/495/Polski Łąd – w tej edycji realizowane jest zadanie pn.: „Termomodernizacja budynku remizy OSP Udórz”. Podpisano umowę z wykonawcą Lider: Budmax sp. z o.o. Partner: Firma handlowo-usługowa "PASO" Paweł Sośnierz. Całkowita wartości inwestycji: 2 454 518,05 zł dofinansowanie: 1 960 000,00 zł, wkład własny: 494 518,05 zł.

• Edycja 6PGR/2023/262/Polski Łąd - Gmina Żarnowiec uzyskała pozytywną decyzję odnośnie realizacji zadania pn.: „Przebudowa drogi gminnej nr 692002S Udórz-Grobla w miejscowości Udórz”. Całkowita wartości inwestycji: 2 000 000,00 zł dofinansowanie: 1 960 000,00 zł, wkład własny: 40 000,00 zł.

• Rządowy Program Odbudowy Zabytków edycja 2 - złożone wnioski przez Gminę Żarnowiec oczekujące na decyzje:

- prace konserwatorskie przy fasadzie kościoła Narodzenia NMP w Żarnowcu etap II na kwotę 196 000,00 zł.

- remont dzwonów wraz z montażem i pełną automatyką sterującą oraz odnowienie figur przy kościele pw. św. Wojciecha w Łanach Wielkich na kwotę 196 000,00 zł.

- konserwacja i restauracja chóru muzycznego w kościele pw. Św. Bartłomieja Apostoła w Chlinie na kwotę 196 000,00 zł.

- remont zabytkowego spichlerza z 1830 r. w miejscowości Udórz 72, na działce nr 570/1-etap II na kwotę 147 000,00 zł.

WNIOSKI GMINY ŻARNOWIEC W RAMACH EDYCJA8/2023/8002/POLSKI ŁĄD OCZEKUJĄCE NA POZYTYWNA DECYZJĘ:

- budowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowościach Łany Wielkie, Brzeziny, Małoszyce, Jeziorowice do zbiorników w Otolu-etap I

- budowa oraz modernizacja dróg należących do Gminy Żarnowiec
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Żarnowiec.

• Projekt „From Field to Energy”

Wspólna inicjatywa Gminy Żarnowiec oraz Fundacji Norwesko-Polskiej w trosce o jakość życia oraz zdrowia mieszkańców. Celem programu jest maksymalne obniżenie kosztów związanych z energią elektryczną oraz ogrzewaniem domu poprzez zastosowanie najnowocześniejszych, sprawdzonych technologii światowych partnerów programu. Program może pokryć nawet do 100% kosztów modernizacji energetycznej Twojego domu.

Program realizowany jest przez Fundację Norwesko-Polską pod nazwą „From Field to Energy”, monitorowany przez Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk w Krakowie oraz największy norweski klastr energetyczny Nordic Edge, w którego skład wchodzi m.in. Microsoft, Dell, Amazon. Program ma na celu zminimalizowanie kosztów ogrzewania oraz energii elektrycznej poprzez zastosowanie najnowocześniejszych urządzeń takich jak pompy ciepła, hybrydowe instalacje fotowoltaiczne, magazyny energii oraz systemy zarządzania energią. Istnieje również możliwość rozbudowy działających instalacji PV. Program zapewnia dodatkowe wsparcie finansowe dostępnych już polskich programów dotacyjnych. **Spotkania z przedstawicielami programu odbywają się w każdy poniedziałek w Remizie OSP Żarnowiec przy UG Żarnowiec, w godzinach 9:00-14:00.**

• Gmina Żarnowiec otrzymała certyfikat jakości w zakończonym programie „Standardy obsługi inwestora w samorządzie”. W/w certyfikat otrzymało w sumie 46 gmin z całego regionu. Wartość projektu wyniosła 2 mln zł, z czego 1,8 mln zł stanowiło dofinansowanie z UE. Projekt realizowało Śląskie Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera. Głównym celem projektu było zaangażowanie prezydentów, wójtów, burmistrzów, kadry kierowniczej i pracowników jednostek samorządu terytorialnego w tematykę inwestycyjną, podniesienie poziomu ich wiedzy oraz podniesienie jakości obsługi inwestora w gminach regionu.

Certyfikaty reprezentantom gmin wręczyli: Marszałek Województwa Jakub Chełstowski i Przewodniczący Sejmiku, prof. Marek Gzik. W konferencji wzięli udział także radni Sejmiku, Alina Bednarz i Grzegorz Wolnik.

• Gmina Żarnowiec ogłosiła postępowanie przetargowe na wyłonienie wykonawcy zadania pn.: "Termomodernizacja budynku remizy OSP Koryczany 32".

• Zakończono inwestycję pn.: "Przebudowa drogi powiatowej nr 1767 S w miejscowości Koryczany polegającą na wykonaniu utwardzonego pobocza – etap II" realizowaną przez Powiat Zawierciański przy znaczącym udziale finansowym Gminy Żarnowiec. Całość inwestycji wyniosła 299 696,78 zł. **Wkład finansowy Gminy Żarnowiec to 200 000,00 zł.**

cd. str. 3

INFORMACJA SP ZOZ OŚRODKA ZDROWIA W ŻARNOWCU

**SAMODZIELNY PUBLICZNY
ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ
OŚRODEK ZDROWIA W ŻARNOWCU**

GABINETY SPECJALISTYCZNE

NEUROLOGICZNY
KARDIOLOGICZNY
REHABILITACJI DLA DOROSŁYCH
REHABILITACJI DLA DZIECI
UROGINEKOLOGICZNY
STOMATOLOGICZNY
GINEKOLOGICZNY

**UL. MOSTOWA 1
ŻARNOWIEC
42-439**

08:00-18:00

Rejestracja telefoniczna
32 644 90 08

**LEKARZ
PEDIATRA**

Dr A. Wronka
Poniedziałek 08:00 - 14:00

lek. K. Węgrzynowicz
dzieci zdrowe - zapisy
wt 08:00 - 10:00 pt 08:00 - 10:00

lek. K. Węgrzynowicz
dzieci chore - zapisy
wt 10:00 - 14:00 pt 10:00 - 14:00

OPIEKĄ POŁOŻNEJ W RAMACH NFZ
SZKOŁA RODZENIA

OPIEKĄ NAD KOBIECĄ I NOWORODKIEM

Przygotowanie do porodu
Laktacja od A do Z
Edukacja
Wizyty patronażowe

PRAKTYCZNE TEMATY I WSKAZÓWKI OMAWIANE PRZEZ DOŚWIADCZONĄ POŁOŻNĄ

bezpłatna

edukacja przedporodowa dla kobiet ciężarnych, warsztaty indywidualne - ciąża, poród i połóg.

wsparcie dla przyszłych mam
Instrukcja obsługi maluszka

Ośrodek Zdrowia w Żarnowcu
32 644 90 08

wtorki środy

indywidualne konsultacje i ćwiczenia

rehabilitacja dla dzieci

plaskostopie
skrzywienie boczne
ćwiczenia

Mostowa 1. Żarnowiec
08:00-18:00

FIZJOTERAPIA DLA KOBIEC

terapia uroginekologiczna

WTORKI/ ŚRODY 08:00-18:00

REJESTRACJA
32 644 90 08

FIZJOTERAPIA DLA KOBIEC

WTORKI/ ŚRODY 08:00-18:00

czy ten temat dotyczy Ciebie?

- ☑ nietrzymanie moczu
- ☑ blizna po cesarskim cięciu
- ☑ obniżenie narządów miednicy mniejszej
- ☑ bolesne miesiączki lub bóle w ciąży
- ☑ rozjęście mięśni prostych brzucha
- ☑ endometrioza
- ☑ nacięcie kroczka

Rejestracja **32 644 90 08**
terapia uroginekologiczna

INFORMACJA SP ZOZ OŚRODKA ZDROWIA W ŻARNOWCU

FIZYKOTERAPIA

DZIAŁANIE PRZECIWBÓŁOWE PRZECIWBRZĘKOWE PRZECIWWZAPALNE

LASEROTERAPIA

Wykorzystując światło laserowe o niskim natężeniu do tzw. biostymulacji laserowej wspomagamy naturalne procesy regeneracyjne organizmu i przyspieszamy gojenie.

ULTRADŹWIĘKI

Podstawowym efektem działania ultradźwięków na tkanki jest działanie mechaniczne zwane "mikromasazem", a spowodowane jest wahaniami ciśnienia w przebiegu fali dźwiękowej. Zastosowanie: ostroga kości pletkowej, łokiec tenisisty, tendinopatie, zespół cieśni nadgarstka.

POLE MAGNETYCZNE

Oddziaływanie pola magnetycznego sprowadza się do przenikania przez organizm, powodując zmianę funkcji biologicznych tkanek co w efekcie prowadzi do mobilizacji procesów regeneracyjnych i odpornościowych.

32 644 90 08 SPZOZ Ośrodek Zdrowia Żarnowiec Mostowa 1, 42-439 Żarnowiec

FIZYKOTERAPIA

JONOFOREZA

Zabieg elektroforezy polegający na przeskórny wprowadzeniu leku w postaci płynu lub żelu dzięki przepływowi prądu stałego

DIADYNAMIK

Zabieg wykorzystujący oddziaływanie prądu elektrycznego o odpowiednich parametrach na ludzkie ciało. Działa przeciwzapalnie i przeciwbólowo, wspomagając leczenie schorzeń takich jak rwa kulszowa, dyskopatia.

INTERDYŃ

Zastosowanie tzw. stałych częstotliwości (łagodni) dolegliwości związane z zaparciami, bólami menstruacyjnymi. Prądy na kręgosłup są rozwiązaniem w sytuacji bólu pleców, krzyża i kręgosłupa. Interferencja pomaga w redukcji obrzęków, wykorzystywana jest także do stymulacji mięśni.

32 644 90 08 SPZOZ Ośrodek Zdrowia Żarnowiec Mostowa 1, 42-439 Żarnowiec

FIZYKOTERAPIA

TENS

Prądy tens - silne działanie przeciwbólowe - polega na wnikaniu impulsów elektrycznych o niskiej amplitudzie z elektrod przez skórę do nerwów obwodowych.

KOTZ

Prądy Kotza wywołują precyzyjne skurcze głębokiej położonych włókien mięśniowych oraz zakończeń nerwowych w mięśniach. Metoda do stymulacji mięśni w zaniku prostym. Często celem jest zwiększenie siły i masy mięśniowej oraz wspomaganie treningu siłowego lub wytrzymałościowego.

ELEKTROSTYMULACJA

W trakcie zabiegu elektrostymulacji za pomocą prądu przepływającego przez elektrody umieszczone w odpowiednich punktach ciała następuje stymulowanie wybranych mięśni. Podczas zabiegu następuje pobudzenie przemiany materii i krążenia krwi, redukcji ulega ilość podskórnej tkanki tłuszczowej, wzrasta jedność i elastyczność skóry.

32 644 90 08 SPZOZ Ośrodek Zdrowia Żarnowiec Mostowa 1, 42-439 Żarnowiec

KINESIO TAPING

**ZMNIEJSZANIE BÓLU
NORMALIZACJA NAPIĘCIA
ZAPOBIEGANIE KONTUZJOM**

KINESIOTAPING

Metoda terapeutyczna, która polega na oklejaniu wybranych części ciała specjalnymi, plastycznymi plastrami. Ma na celu zmniejszenie odczuwanego bólu, normalizację napięcia i zapobieganie kontuzjom. Plastry wspomagają pracę mięśni i stawów, nie ograniczając ich zakresu ruchu.

32 644 90 08 SPZOZ Ośrodek Zdrowia Żarnowiec Mostowa 1, 42-439 Żarnowiec

LAMPY IR SOLLUX

LAMPY IR

Lampa sollux: wykorzystywana do wykonywania zabiegów z zakresu światłolecznictwa i ciepłolecznictwa, znajduje szerokie zastosowanie w fizykoterapii - urządzenie elektryczne, emitujące promieniowanie krótkie - widzialne (białe) i podczerwone (IR). Zastosowanie: stany zapalne, stany pourazowe, rwa kulszowa, rwa barkowa.

32 644 90 08 SPZOZ Ośrodek Zdrowia Żarnowiec Mostowa 1, 42-439 Żarnowiec

KRIOTERAPIA

**PRZECIWBÓŁOWO
PRZECIWBRZĘKOWO
PRZECIWWZAPALNE**

KRIOTERAPIA MIEJSCOWA

Leczenie zimnem. Pod wpływem miejscowego działania niskiej temperatury (do minus 100 stop. C) dynamicznie zmniejsza się nasilenie bólu, napięcie mięśniowe oraz obumieranie komórek na skutek procesów zapalnych.

32 644 90 08 SPZOZ Ośrodek Zdrowia Żarnowiec Mostowa 1, 42-439 Żarnowiec

KINEZYTERAPIA

ĆWICZENIA W ODCIĄŻENIU

Ćwiczenia polegają na samodzielnym wykonywaniu ruchów w stawach przy odciążeniu ćwiczonego odcinka ciała. Celem ćwiczeń jest przeciwdziałanie zanikom mięśni i uzyskanie przyrostu ich siły, zapobieganie przykurczom w stawie, zwiększenie zakresu ruchów w stawie.

32 644 90 08 SPZOZ Ośrodek Zdrowia Żarnowiec Mostowa 1, 42-439 Żarnowiec

KINEZYTERAPIA

TERAPIA INDYWIDUALNA

Ćwiczenia indywidualne trzeba rozumieć jako pracę fizjoterapeuty z pacjentem w trakcie której metody stosowane są w sposób mieszany. To potrzeby pacjentów określają rodzaje podejmowanych zabiegów.

32 644 90 08 SPZOZ Ośrodek Zdrowia Żarnowiec Mostowa 1, 42-439 Żarnowiec

MASAŻ

MASAŻ KRĘGOSŁUPA

Wskazaniem do masażu kręgosłupa jest najczęściej ból powodowany zmianami zwyrodnieniowymi. Dotyczy to wszystkich odcinków - szyjnego, piersiowego, lędźwiowego. Masaż głęboki kręgosłupa znacznie rozluźnia napięte mięśnie.

32 644 90 08 SPZOZ Ośrodek Zdrowia Żarnowiec Mostowa 1, 42-439 Żarnowiec

• Gmina Żarnowiec na podstawie art. 222 ust. 5 ustawy z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1605, ze zmianami) informuje, iż w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonym w trybie podstawowym bez negocjacji pn.: „Wykonanie nakładki asfaltowej na drodze gminnej nr 692006 S Chlina Poręba Dzierżna”, wpłynęły następujące oferty:

1. Zakład Robót Drogowych DUKT Sp. z o. o. ul. Zakładowa 17, 26-052 Nowiny - cena brutto 603 120,48 zł

2. P. U. H. „DOMAX” Arkadiusz Mika, ul. Grabińska 8 42-283 Boronów - cena brutto 555 555,16 zł

3. Boltech Sp. z o. o., ul. Kolejowa 34, 32-332 Bukowno - cena brutto 610 029,07 zł.

• Gmina Żarnowiec zrealizowała umowę z Zarządem Województwa Śląskiego w Marszałkowskim Konkursie „Inicjatywa Sołecka” w 2023 roku na zadanie montażu monitoringu obejmującego miejsca przestrzeni publicznej w sołectwie Żarnowiec. Wartość zadania 125 000,00 zł wkład własny 25 000,00 zł. Aktualnie trwa test w/w monitoringu obejmujący następujące przestrzenie:

- rondo
- teren kompleksu sportowego „Trzy Korony Żarnowiec”
- otoczenie wokół budynku Urzędu Gminy w Żarnowcu
- rynek
- parking przy ul. Ogrodowej

• Zrealizowano zadanie pn.: „Wykonanie nawierzchni bieżni lekkoatletycznej na stadionie w Żarnowcu oraz wykonanie prac remontowych przy budynku zaplecza kompleksu i trybunach. Prace wykonała firma „BUDMAX” Sp. z o.o. ul. Miechowska 77, 32-340 Wolbrom za kwotę 268 820,27 zł.

• Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Placówka Terenowa w Katowicach uprzejmie informuje, iż od dnia 02.10.2023 r. nastąpiła zmiana lokalizacji. Nowy adres punktu informacyjnego to ul. Traktorzystów 2, piętro 1 i jest czynny w każdy pierwszy i trzeci poniedziałek miesiąca w godzinach 9.00-13.00

SESJE RADY GMINY ŻARNOWIEC

Uchwały podjęte na XLV sesji Rady Gminy w dniu 03 sierpnia 2023 r.

1. Uchwała Nr XLV/279/2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

2. Uchwała Nr XLV/280/2023 w sprawie zmiany uchwały

Nr XLIII/271/2006 Rady Gminy Żarnowiec z dnia 30 sierpnia 2006 roku w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków

3. Uchwała Nr XLV/281/2023 w sprawie zmiany uchwały dotyczącej Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarnowiec na lata 2023-2027

4. Uchwała Nr XLV/282/2023 w sprawie zmiany budżetu Gminy Żarnowiec na 2023 rok.

Uchwały podjęte na XLVI Nadzwyczajnej sesji Rady Gminy w dniu 27 września 2023 r.

1. Uchwała nr XLVI/283/2023 Rady Gminy Żarnowiec w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

2. Uchwała Nr XLVI/284/2023 Rady Gminy Żarnowiec w sprawie zmiany budżetu Gminy Żarnowiec na 2023 r.

Anna Czech

WYBORY DO ŚLĄSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

Na podstawie uchwały nr 1/2023 Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 22 lutego 2023 r. § 14 ust 3. Okręgowa Komisja Wyborcza zawiadamia wyborców Okręgu Wyborczego nr 95, o obsadzeniu mandatów na członków Rady Powiatowej Śląskiej Izby Rolniczej w Okręgu Wyborczym nr 95 w Żarnowcu bez przeprowadzenia głosowania ustalonego na dzień 24 września 2023 r.

Okręgowa Komisja Wyborcza podjęła decyzję o obsadzeniu mandatów bez przeprowadzenia głosowania ponieważ w terminie do 8.09.2023 r. zarejestrowano 2 kandydatów co oznacza, że liczba zgłoszonych i pozytywnie zweryfikowanych kandydatów jest równa liczbie mandatów do obsadzenia. Zgodnie z powyższym w dwumandatowym Okręgu Wyborczym nr 95 w Gminie Żarnowiec w powiecie zawierciańskim członkami Rady Powiatowej Śląskiej Izby Rolniczej zostali: Jerzy Galas z Koryczan oraz Wojciech Robak z Łan Małych.

POMOC ŻYWNOŚCIOWA

Zakończyła się realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2021 Plus

Banki Żywności Z pomocy żywnościowej skorzystało **55** osób wchodzących w skład **23** rodzin. Rodzinom tym zostało przekazane **1 012** tony żywności o wartości **6 508,25** zł.

W Podprogramie 2021 Plus dystrybuowane były następujące produkty:

- powidła śliwkowe - 49,5 kg
- makaron jajeczny - 220 kg
- mleko - 220 kg
- szynka wieprzowa - 82,5 kg
- cukier biały - 220 kg
- olej rzepakowy - 220 kg.

OPS w Żarnowcu

ŚWIADCZENIA RODZINNE I ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO NA NOWY OKRES ZASIŁKOWY 2023/2024

1. Wnioski o świadczenia rodzinne na kolejny okres zasiłkowy, trwający od 1 listopada 2023 r. do 31 października 2024 r. można składać:

- elektronicznie (ZUS, banki krajowe, Emp@tia, ePUAP), **od 1 lipca 2023 r.**
- papierowo (wypełniony wniosek) **od 1 sierpnia 2023 r.**

Jednocześnie przypominamy, iż do dnia 31 października 2023 r. realizujemy wypłaty świadczeń wynikające z decyzji na okres zasiłkowy 2022/2023.

2. Wnioski o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kolejny okres zasiłkowy, trwający od 1 października 2023 r. do 30 września 2024 r., można składać:

- elektronicznie (ZUS, banki krajowe, Emp@tia, ePUAP), **od 1 lipca 2023 r.**
- papierowo (wypełniony wniosek) **od 1 sierpnia 2023 r.**

Jednocześnie przypominamy, iż do dnia 30 września 2023 r. realizujemy wypłaty świadczeń wynikające z decyzji na okres zasiłkowy 2022/2023.

Od nowego okresu świadczeniowego tj. od 01 października 2023r. wysokość kryterium dochodowego do przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego będzie wynosić 1209 zł na osobę.

OPS w Żarnowcu

PREMIE DLA MŁODYCH ROLNIKÓW – NABÓR PRZEDŁUŻONY DO 16 PAŹDZIERNIKA

Na ubieganie się o przyznanie Premii dla młodych rolników w wysokości 200 tys. zł jest więcej czasu. Wnioski będzie można składać do 16 października, a nie do 29 września. To wsparcie pochodzi z budżetu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Wnioski o przyznanie wsparcia w ramach naboru, który rozpoczął się 30 sierpnia 2023 r., można składać wyłącznie za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie – jak pierwotnie zakładano – do 29 września 2023 r., ale do 16 października 2023 r. Z bieżących statystyk wynika, że o premie z PS WPR 2023-2027 stara się blisko stu młodych rolników, najwięcej z województwa mazowieckiego.

O tę pomoc finansową może wystąpić osoba w wieku od 18 do 40 lat (nieukończone 41 lat na dzień składania wniosku), która albo rozpoczyna działalność rolniczą, albo prowadzi ją nie dłużej niż 24 miesiące przed złożeniem wniosku. Kolejny wymóg to posiadanie numeru identyfikacyjnego gospodarstwa oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych lub uzupełnienie ich w ciągu 3 lat od wypłaty pierwszej raty premii. Oprócz tego należy złożyć w ARiMR biznesplan z zobowiązaniem do jego realizacji w terminie nie dłuższym niż 3 pełne lata kalendarzowe następujące po roku, w którym został dostarczony wniosek o wsparcie.

Dofinansowanie ma charakter ryczałtu i wynosi 200 tys. zł. Środki są wypłacane w dwóch ratach. Pierwszą w wysokości 140 tys. zł otrzymuje się po spełnieniu warunków do przyznania pomocy, a druga – 60 tys. zł – trafia na konta młodych gospo-

darzy po realizacji biznesplanu. Co istotne, premię przyznaje się na dane gospodarstwo tylko raz i może ją otrzymać wyłącznie jedno z małżonków.

Przyznane środki powinny być przeznaczone na prowadzenie gospodarstwa lub przygotowanie do sprzedaży wytwarzanych w nim produktów rolnych. Minimum 70 proc. otrzymanej kwoty należy zainwestować w środki trwałe. Wsparcie finansowe można wykorzystać na zakup m.in.: gruntów rolnych; nowych maszyn, urządzeń, wyposażenia – w tym sprzętu komputerowego – niezbędnych do wytwarzania produktów rolnych lub do przygotowania ich do sprzedaży; zwierząt gospodarskich. Można je także wydać na budowę czy modernizację budynków gospodarczych. Pozostałe 30 proc. kwoty premii można przeznaczyć na przykład na zakup środków do produkcji rolnej, m.in. paszy dla zwierząt; środków ochrony roślin; paliwa rolniczego; nawozów sztucznych i organicznych.

Warto wiedzieć, że to wsparcie nie przysługuje gospodarstwom, które prowadzą plantację roślin wieloletnich na cele energetyczne czy hodowlę m.in. zwierząt laboratoryjnych, ryb akwariowych, psów i kotów rasowych, zwierząt futerkowych (z wyjątkiem królika utrzymywanego w celu produkcji surowca mięsnego). Pieniądzy nie będzie można otrzymać także na zakup gruntu od m.in. rodziców, małżonka, dzieci, a także na budowę na gruncie, który nie należy do wnioskodawcy lub nie stanowi przedmiotu małżeńskiej wspólności majątkowej.

Więcej informacji o naborze znajdują Państwo na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/arimr/premie-dla-mlodych-rolnikow---nabor-wnioskow-od-30-sierpnia-do-29-wrzesnia-2023-r>

ROZWÓJ MAŁYCH GOSPODARSTW – NABÓR

Można się już ubiegać o przyznanie wsparcia na Rozwój małych gospodarstw w ramach interwencji z Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

O pomoc finansową mogą się starać rolnicy, którzy prowadzą mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwa. Powierzchnia posiadanej przez nich gospodarstwa nie może być większą niż 300 ha, a jego wielkość ekonomiczna w roku wyjściowym nie powinna przekraczać 25 tys. euro. Od ubiegających się o to wsparcie wymaga się również wykazania przychodu ze sprzedaży produktów rolnych w wysokości co najmniej 5 tys. zł. Trzeba też przedłożyć biznesplan, w którym przedstawiona zostanie koncepcja zmian w gospodarstwie służących zwiększeniu jego orientacji rynkowej. Standardowe wsparcie wynosi 100 tys. zł, a w przypadku gospodarstw ekologicznych – 120 tys. zł. Płatność ma formę ryczałtu i będzie realizowana w dwóch ratach. Najpierw na konto beneficjenta trafi 80 proc. kwoty, a później reszta, czyli 20 proc. Co istotne, pomoc ta w okresie realizacji Planu Strategicznego może być przyznana tylko raz na osobę i gospodarstwo. W ramach interwencji Rozwój małych gospodarstw wspierane są przedsiębiorstwa służące prowadzeniu produkcji rolnej i przygotowaniu do sprzedaży wytwarzanych przez rolnika towarów. Dofinansowaniem mogą być objęte np. inwestycje w budynki, ich wyposażenie, ale także zakup nowych maszyn i sprzętu komputerowego. Nabór wniosków jest prowadzony wyłącznie za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych ARiMR. Rozpoczął się 28 września i ma trwać do 27 października 2023 r.

Więcej informacji o naborze znajdują Państwo na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/arimr/rozwoj-malych-gospodarstw---nabor-wnioskow-od-28-wrzesnia-do-27-pazdziernika-2023-r>

DOŻYNKI POWIATOWE

Starostami tegorocznych XXIV Dożynek Powiatowych byli: Pani ANNA WIERZBIĆKA Z MAŁOSZYC i Pan JERZY GALAS Z KORYCZAN. Po Mszy Św. barwnym korowodem uczestnicy dożynek udali się na stadion, gdzie odbyły się oficjalne uroczystości. Starosta Zawierciański Gabriel Dors jako gospodarz Powiatu oraz Wójt Gminy Żarnowiec Grzegorz Scelina przyjęli od Starostów Dożynek chleb upieczony z tegorocznych zbóż.

Starosta Zawierciański Gabriel Dors złożył podziękowania dla wszystkich rolników za ich trud włożony w pracę na roli – na ręce Pani Barbary Ciszewskiej, rolniczki, która swoimi obawami na temat tegorocznych zbiorów podzieliła się na Facebooku.

Podczas uroczystości posłowie na Sejm RP Ewa Malik - Poseł na Sejm RP, Waldemar Andzel i Robert Warwas oraz Wicestarosta Paweł Sokół i Wójt Grzegorz Scelina wręczyli odznaczenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi „Zasłużony dla rolnictwa” Zespołowi Regionalnemu „Korona Żarnowca”. Odznaczenia otrzymali: Alicja Werys – Kierownik artystyczny zespołu „Korona Żarnowca”, Dariusz Adamczyk – z Jędrzejowa, Dorota Micuła z Żarnowca, Joanna Szczerba z Otoli, Ewelina Woźny z Udorza, Ewa Rydzik z Udorza, Małgorzata Bątopek z Otoli, Iwona Dąbrowska z Otoli, Barbara Kornobis z Żarnowca, Maria Kolańska-Czech z Żarnowca, Beata Mazurek z Koryczan, Mariola Galas z Koryczan, Ewa Otok z Koryczan. Odznaczenia przyznane zostały na wniosek Starosty Zawierciańskiego Gabriela Dorsa. Gratulujemy!

Odznaczenia otrzymali także rolnicy z Gminy Kroczyce: Marcin Korpys z Siedliszowic, Krystian Wieczorek z Siamoszyce. Odznaczenia przyznane zostały na wniosek Wójta Gminy Kroczyce.

W części artystycznej wystąpili: Zespół Regionalny Korona Żarnowca, Kapela Żarnowiaczy, uzdolniona muzycznie młodzież powiatu zawierciańskiego, Kapela Jędrzej, Zespół Orion i Kabaret z Konopi. Gwiazdą wieczoru, która zgromadziła na stadionie tłumy był Zespół MIG.

Dziękujemy za obecność reprezentacjom wszystkich gmin powiatu, serdecznie dziękujemy za współorganizację Samorządowi Gminy Żarnowiec, mieszkańcom za przepiękne dekoracje, a wszystkim uczestnikom – za miłe wspomnienia i wspólną zabawę. Serdecznie dziękujemy za przygotowanie stoisk rękodzielniczych twórcom z gminy Żarnowiec.

Dziękujemy ZESPOŁOWI SZKÓŁ CENTRUM KSZTAŁCENIA ROLNICZEGO W ŻARNOWCU za przygotowanie prezentacji maszyn i stoiska szkoły.

Serdecznie dziękujemy gminom za przygotowanie stoisk promocyjnych: Gmina Irządze – stoisko przygotowało KGW Sadowie - Woźniki Gmina Włodowice - stoisko przygotowało KGW w Zdowie „Borowianki”

Gmina Szczekociny - stoisko przygotowało KGW Rokitno Gmina Zawiercie - stoisko przygotowało KGW Szlachta Skarżycka.

Dziękujemy instytucjom rolniczym: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - Biuro Powiatowe w Zawierciu, Powiatowemu Zespołowi Doradztwa Rolniczego w Zawierciu, KRUS, Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa, a także Wojskowemu Centrum Rekrutacji w Będzinie.

Tekst źródło: <https://zawiercie.powiat.pl>

CZEMPIONAT W UDORZU

W sobotę 9 września w Stadninie Koni w Udorzu odbył się Śląsko-Opolski Czempionat Użytkowy i Premiowanie Żrebiąt - impreza odbywająca się w ramach cyklu Dni Polskich Koni Sportowych (przedsięwzięcia mającego na celu promocję polskich koni wpisanych do ras: polski koń sportowy; małopolskiej i wielkopolskiej).

Konie oceniane były w następujących klasach:

- I. Żrebięta ras szlacheckich pod matkami (sp, m, wlkp)
- II. Konie dwuletnie ras szlacheckich (sp, m, wlkp)
- III. Konie trzyletnie ras szlacheckich (sp, m, wlkp).

W czempionacie wzięło udział blisko 40 żrebiąt i koni 2 oraz 3-letnich, z których wiele prezentowało ponadprzeciętną jakość. Wystawcy koni, które zostały czempionami i wiceczempionami zostali udekorowani pucharami i nagrodami rzeczowymi ufundowanymi przez sponsorów, a pozostali otrzymali drobne upominki. Podczas czempionatu Wójt Gminy Żarnowiec wręczył puchar za najlepszego żrebaka.

Zdj. Patrycja Szymańska Photography

mDOWÓD - APLIKACJA

Dzięki zmianom w przepisach dowód tożsamości dostępny w mObywatelu został zrównany z tradycyjnym dowodem osobistym. To oznacza, że będzie można się nim posługiwać, potwierdzając swoją tożsamość we wszystkich urzędach. Nie trzeba będzie nosić ze sobą dowodu osobistego w tradycyjnej formie - wystarczy, że wylegitymujemy się mDowodem. Przypominamy, że nie jest to cyfrowa wersja dowodu osobistego - dokumenty różnią się serią i numerem, datą wydania i ważności.

mDowodem nie będziemy mogli posłużyć się jedynie w trzech sytuacjach:

- składając wniosek o nowy dowód osobisty,
- przekraczając granicę kraju,
- załatwiając sprawy w banku (to będzie możliwe od 1 września 2023 roku). Tu wciąż będzie trzeba wylegitymować się tradycyjnym dowodem osobistym.

mDowód będzie natomiast respektowany w każdej innej sytuacji, wymagającej potwierdzenia naszej tożsamości: w przychodni, sądzie, zawierając umowy, wypożyczając samochód lub sprzęt np. sportowy czy na pocztce.

Więcej informacji na stronie: <https://info.mobywatel.gov.pl>

KGW Z ZABRODZIA

Do założenia Koła Gospodyń Wiejskich w Zabrodziu doszło z inicjatywy mieszkańców w 1977 r. W jego skład weszło 9 pań: Teresa Grela, Leokadia Gąsior, Danuta Gąsior, Maria Kasperczyk, Zofia Sobieraj, Aleksandra Sych, Henryka Szwej i Maria Talik. Przewodniczącą została Elżbieta Pacoń. Sprawą najważniejszą w tym czasie był zakup strojów ludowych. W celu pozyskania środków pieniężnych członkinie koła zorganizowały zabawę karnawałową w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Żarnowcu. Chcąc zakupić stroje dla wszystkich pań, dodatkowo zwróciły się z prośbą o dotacje do zarządów działających w naszej gminie: Spółdzielni Kótek Rolniczych, Urzędu Gminy, Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” i Banku Spółdzielczego. Dzięki tym staraniom w roku 1978 udało się zakupić stroje ludowe krakowskie. Po rezygnacji Elżbiety Pacoń jej miejsce zajęła Maria Wróbel.

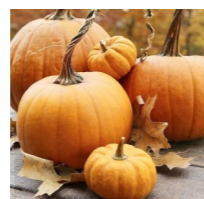
Działalność koła polegała na rozprowadzaniu kurcząt, rozprowadzaniu drzew owocowych i ozdobnych, wypłataniu wieńców dożynkowych na dożynki gminne i uroczystości kościelne. Po pewnym czasie działalność koła ustała. W 2010 roku koło zostało reaktywowane, a jego przewodniczącą została Pani Marzena Talik. Priorytetem koła było odnowienie strojów.

Koło bierze udział w dożynkach parafialnych szykując wieńce dożynkowe, zajmuje się również tworzeniem ołtarza na oktawy Bożego Ciała. Panie chętnie występują na różnego rodzaju konkursach i przeglądach: Najpiękniejsza Palma Wielkanocna, Kiermasz Bożonarodzeniowy. Koło uczestniczy w rozmaitych uroczystościach na terenie gminy Żarnowiec: „Dni Żarnowca”, „Dary Lata”, Biesiada KGW. Panie zawsze starają się pięknie reprezentować naszą gminę.

Obecnie do koła należy 13 pań.

JESIENNA ZUPA KREM Z DYNI – PRZEPIS POLECANY PRZEZ PANIE Z KGW ZABRODZIE

Składniki:

- 2 kg obranej i pokrojonej dyni
- 1,5 litra wody (lub wywaru warzywnego)
- 2 średnie marchewki
- 1 duża cebula
- 1 łyżka masła klarowanego (do podsmażenia cebulki)

do smaku: papryka ostra, gałka muszkatołowa, imbir, sól, pieprz, ziele angielskie i kilka liści laurowych

(warto wrzucić je w gazik i zawiązać, dzięki czemu możemy je później wyjąć, unikając nieprzyjemnej niespodzianki w postaci rozgryzionego ziela angielskiego).

Wykonanie:

1. Cebulę kroimy i podsmażamy na maśle klarowanym.
2. Pokrojoną dynię, marchewkę i podsmażoną cebulę wrzucamy do dużego garnka i zalewamy wodą lub wywarem warzywnym.
3. Całość gotujemy 20-30 minut (do miękkości). Pod koniec dodajemy wszystkie przyprawy, dokładnie mieszamy.
4. Odstawiamy zupę do przestygnięcia, następnie całość blendujemy. Gotowe!

Zupkę podajemy z pełnoziarnistymi grzankami, ciekawie smakuje także z groszkiem ptyśowym. Obowiązkowe są też pestki z dyni. Smacznego!

„WSZYSTKO ZACZYNA SIĘ W PRZEDSZKOLU”

Rozpoczęliśmy nowy rok szkolny, gotowi na wielkie wyzwania i ciekawe przygody. Próg naszego przedszkola przekroczyło 125 dzieci: Żabki, Pszczółki, Motylki, Biedronki i Podróżnicy. Zrobimy wszystko, aby nasze przedszkolaki były bezpieczne, otoczone opieką, ale też znalazły warunki do efektywnego rozwoju i dobrego startu w dalszą edukację.

Bardzo ważne jest dla nas uspołecznienie dzieci, uczenie kontaktu z innymi, nauka współdziałania i rozwiązywania konfliktowych sytuacji. Dzieci uczęszczające do naszego przedszkola stają się bardziej odważne, a pokonywanie pierwszych trudności dodaje im skrzydeł. Najmłodszy uczy się też od siebie nawzajem. Pod czujnym okiem swoich wychowawczyń poznają świat poprzez zabawy i wszechstronny rozwój. Dodatkowo wszystkie grupy przedszkolne mają zajęcia z języka angielskiego oraz religii. Kierując się podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej każda grupa ma zorganizowane zajęcia dodatkowe po podstawie programowej od 13.00 do 14.00. Są to: przedszkolaki w ruchu – taniec i śpiew, zawody dawne i współczesne, zabawy z językiem angielskim, zabawy plastyczno-techniczne, zabawy manualne. W razie potrzeby, nasi podopieczni mają możliwość skorzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w postaci zajęć: logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, zajęć z psychologiem czy pedagogiem. Chcemy aby rozwój każdego przedszkolaka był pełny i harmonijny.

Już we wrześniu odwiedził nas starszy sierżant Przemysław Wieja – dzielnicowy Gminy Żarnowiec i opowiedział przedszkolakom o bezpiecznym zachowaniu w ruchu drogowym i gospodarstwie wiejskim. Przypomniał również o tym, aby unikać kontaktu z nieznajomymi i uważać na obce zwierzęta, które mogą być niebezpieczne. Za nami również jesienna sesja zdjęciowa, która wyszła wspaniale oraz warsztaty chemiczne. W najbliższym czasie zaplanowane mamy 2 wycieczki: na spektakl teatralny do Wolbromia oraz wyjazd do lasu na wspólne ognisko i dokarmianie zwierząt leśnych. A to dopiero początek przygód, które oferuje najmłodszym nasza placówka... Zapraszamy wszystkie dzieciaki do wspólnej zabawy!

Renata Kłęk

Z ŻYCIA SZKOŁY

„Znowu cię witamy szkoło, bo nauki nigdy dość” - brzmią słowa wesołej piosenki.

Tak niedawno się rozstaliśmy, a znów nadszedł czas powrotu i spotkania w szkolnych murach. 4 września Pani Dyrektor Anna Skorupa uroczystie zainaugurowała nowy rok szkolny 2023/2024. Wyjątkowo ciepły wrzesień upłynął pod znakiem integracji i wdrażania się do szkolnych obowiązków.

Jak co roku pamiętaliśmy o tragicznych losach Polaków i w związku z tym obchodziliśmy Dzień Sybiraka. Uczniowie starszych klas w krótkiej prezentacji przypomnieli swoim kolegom i koleżankom o sowieckiej agresji na Polskę z 17 września 1939 roku oraz o jej konsekwencjach, czyli m.in. o wywózkach Polaków z wschodnich ziem II Rzeczypospolitej w głąb Związku Radzieckiego, w tym na Syberię. Młodemu pokoleniu nie wolno zapominać o tamtych tragicznych dla naszego narodu czasach, a obowiązkiem szkoły jest ową pamięć kultywować.

Obchodziliśmy dni tematyczne takie jak: Dzień Kropki, Dzień Pokoju, Dzień Języków Obcych czy Dzień Głośnego Czytania. Takie dni w szkolnym kalendarzu są okazją do poruszania ważnych tematów, do wspólnej nauki poprzez zabawę, okazją do wykazywania się pomysłowością i promocji różnorodnych talentów. Skutecznie uatrakcyjniają czas spędzany w szkole.

Pierwszy miesiąc szkoły to także pierwsze wycieczki. Starsze klasy uczestniczyły już w warsztatach terenowych na ścieżce edukacyjnej w Smoleniu, a młodsze klasy obejrzały w Gliwicach najlepszą na świecie łyżwiarsko-akrobatyczną rewią na lodzie. Oprócz tego w 84. rocznicę powstania Polskiego Państwa Podziemnego przeszliśmy 8-kilometrową trasę o nazwie „Pętla Zety” biorąc tym samym udział w I rajdzie pieszym „Jurajskim Szlakiem Pamięci Żołnierzy Parasola”.

cd. str. 6

Spacerami do lasu pożegnaliśmy lato. Wzięliśmy udział w akcji „Sprzątanie świata” - kształtując świadomość ekologiczną naszych uczniów, posprzątałyśmy tereny wokół szkoły. Przed-szkolaki uczyły się też, jak bezpiecznie poruszać się po drodze.

Rozpoczęła również pracę Spółdzielnia Uczniowska „Stoneczko” i został wybrany Samorząd Szkolny.

Wszystkim uczniom życzymy sukcesów i radości ze zdobywania wiedzy oraz wielu wspólnych chwil w gronie rówieśników. Rodzicom – dumy i radości z osiągnięć dzieci, a Nauczycielom – satysfakcji z pracy, cierpliwości, zdrowia i spokoju. Niech to będzie dobry Rok!

Joanna Kapuśniak

PODZIĘKOWANIE

Ten rok szkolny zaczęliśmy inaczej niż zwykle, bo rozpoczęliśmy go 4 września. Pani Dyrektor Iwona Karoń przywitała wszystkich nauczycieli, pracowników, uczniów i rodziców. Szczególne powitanie skierowała do najmłodszych, którzy pierwszy raz stanęli w murach naszej szkoły.

Podczas uroczystego rozpoczęcia Roku Szkolnego 2023/2024 Grono Pedagogiczne Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Żarnowcu, podziękowało naszej Kochanej Pani Dyrektor Joannie Stojek, za pełnienie funkcji przez ostatnie lata. Pani Dyrektor Iwonie Karoń życzyliśmy sukcesów w nadchodzącym roku, wytrwałości i wiary, satysfakcji z realizacji założonych celów, a także wiele zapału, siły i energii.

Praca nauczyciela, a zwłaszcza Dyrektora Szkoły nie jest łatwym zadaniem. Niezmiernie ważne jest nawiązanie dobrego kontaktu z uczniami, ich rodzicami, a szczególnie budowanie i pielęgnowanie przyjaznych relacji wśród pracowników szkoły. My, Wasi pracownicy, ale też przyjaciele, w każdej sytuacji możemy liczyć na Waszą pomoc i wsparcie.

Iwona Karoń

Podczas każdego roku szkolnego otrzymujemy od Was zielone światło na realizację inicjatyw, pomysłów i innowacyjnych rozwiązań. Zarówno my nauczyciele, ale także pracownicy, uczniowie i rodzice DZIĘKUJEMY!

Pani Joanno, Pani Iwono, chcemy powiedzieć, że jesteśmy dumni, że mamy takich przełożonych, że jesteśmy pracownikami Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Żarnowcu. Życzymy Wam w nadchodzącym roku szkolnym 2023/2024, abyście nadal realizowały swoje pomysły i marzenia dotyczące naszej placówki. My wierzymy, że zaowocują już niebawem.

NOWY ROK SZKOLNY 2023/2024 W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JANA PAWŁA II W ŻARNOWCU

Wraz z nadejściem jesieni kończą się beztrudne wakacje, a rozpoczyna okres wytężonej pracy w szkole. W tym roku wyjątkowo uroczystość rozpoczęcia nauki odbyła się 4 września. Uczniowie, ich rodzice oraz nauczyciele uczestniczyli we mszy świętej, a następnie wszyscy spotkaliśmy się w sali gimnastycznej, aby uroczystie rozpocząć nowy rok szkolny. Szczególnie ciepło przywitaliśmy tegorocznych pierwszoklasistów rozpoczynających naukę w naszej szkole. Duże emocje towarzyszyły również uczniom klas czwartych. Po zakończeniu edukacji wczesnoszkolnej rozpoczęli oni kolejny etap nauki w klasach 4-8, gdzie pojawiły się nieznanne do tej pory przedmioty i nowi nauczyciele. Podczas uroczystości rozpoczęcia nowego roku szkolnego był też czas na refleksję i zadumę nad tragicznymi wydarzeniami, które przeżywali nasi przodkowie 84 lata temu, kiedy wybuchła II wojna światowa. W tym roku do szkoły w Żarnowcu uczęszcza 280 uczniów, a do Filii w Małoszycach - 26. Większość klas jest podzielona na dwa oddziały. Wyjątek stanowi klasa VIII, która ma tylko jeden oddział oraz klasy VII, które uczą się w trzech oddziałach. Wszelkie informacje dla uczniów, rodziców oraz nauczycieli dotyczące organizacji pracy szkoły przekazywane są przez dziennik elektroniczny. Wiele zagadnień dotyczących życia szkoły można znaleźć również na stronie internetowej: www.spzarnowiec.szkolnastrona.pl.

Czas spędzony w szkole to nie tylko wytężona praca i obowiązki. Sprzyjająca wycieczkom aura sprawiła, że we wrześniu odbyły się liczne wyjazdy integracyjne i edukacyjne. 27 września, w Dniu Polskiego Państwa Podziemnego, uczniowie starszych klas uczestniczyli w I Rajdzie Pieszym Jurajskim Szlakiem Pamięci Żołnierzy Parasola. Wytnieniem dla obciążonych umysłów dzieci, oprócz wycieczek, są też liczne zajęcia sportowe prowadzone w szkole w ramach programu „Sport Kluby”, „SKS” oraz zajęcia rozwijające zainteresowania z różnych dziedzin. Chcemy, aby nasi uczniowie mieli w szkole warunki do wszechstronnego rozwoju, dlatego w tym roku szkolnym postanowiliśmy poświęcić więcej uwagi profilaktyce zdrowia psychicznego dzieci i przystąpiliśmy do takich projektów edukacyjnych, jak: „Godzina dla młodych głów” czy „Emp@tyczna klasa”.

Letnia pogoda z jednej strony utrudnia skupienie na nauce, ale z drugiej pomaga łagodnie przejść od czasu odpoczynku do czasu pracy. Życzę wszystkim uczniom, rodzicom, nauczycielom i pracownikom szkoły, aby pogoda w przyrodzie generowała również w nas pogodę ducha. Niech szkoła – miejsce pracy i zdobywania wiedzy oraz umiejętności będzie naszym drugim domem. Uczniom życzę, aby bezpieczni i otoczeni troskliwą opieką mogli rozwijać tu swoje pasje i zainteresowania. Nauczycielom i rodzicom życzę, aby nauczanie i wychowywanie dzieci dawało im poczucie spełnienia i radości.

Bardzo serdecznie dziękujemy naszym Sponsorom:
TRANS RD - Robert Doniec
Stadnina koni w Udorzu - Sylwester Szatan
Firma Handlowo-Uslugowa - Teresa Gorynow
AGROTAS S.C. - Andrzej Stolarski, Natalia Stolarska
Firma Transportowa - Andrzej Szwej
TRANS-REM-BUD - Janusz Ibek
„DOMATOR” - Maria Kolańska-Czech
POLMET S.C. - Anatol Barczyk, Andrzej Barczyk
Salon Fryzjerski - Małgorzata Mucha
GUMIX - Aneta Piątkowska
Wspólnota Leśno-Gruntowa Wsi Żarnowiec
„INTERKONEKT” Aleksander Barczyk, Tomasz Furman
sp. j. - Wolbrom
Bank Spółdzielczy Wolbrom
Handel wielobranżowy - Ryszard Czech
FHU BUDMAX S.C - Paweł Sośnierz, Anna Sośnierz
MARMAG - Anna Saków-Podyma
Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowo-Transportowe - Przemysław Drak
Mobilny Salon Kosmetyczny - Paulina Siejka
Firma Handlowo-Uslugowa - Gumułka Zbigniew
„GONPOL” - Szczepan Goncerz, Kamil Goncerz
„Biotech” - przydomowe oczyszczalnie ścieków - Kamil Kłyško.

LETNIE WYSTĘPY „KORONY ŻARNOWCA”

- W dniu 08.07.2023 r. odbył się Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Artystycznych w Brennej. Przegląd był imprezą mającą na celu prezentację dorobku amatorskich zespołów artystycznych działających w środowiskach wiejskich. Zaprezentowały się grupy śpiewacze, kapele i zespoły regionalne z całego województwa śląskiego. Nasz zespół śpiewaczy „Korona Żarnowca” też tam był i zdobył wyróżnienie.
 - Występ podczas święta gminy „Dni Żarnowca” 23.07.2023 r.
 - W sobotę 29 lipca nasz zespół wykonał oprawę artystyczną mszy świętej na Jasnej Górze w Częstochowie podczas Ogólnopolskiej Pielgrzymki Apostolatu Maryjnego. Wielkie duchowe przeżycie i wyróżnienie dla zespołu.

Serdecznie dziękujemy za zaproszenie opiekunowi duchowemu Apostolatu Diecezji Kieleckiej - Ks. Jerzemu Koronie.

Przygotowania zespołu do występu na Jasnej Górze

- W niedzielę 30.07.2023 r. na rynku w Małoszyczu odbyły się XVI Prezentacje Folklorystyczne "Rym cym cym... na ludowo". Nasz zespół regionalny "Korona Żarnowca" uświetnił wydarzenie swoim występem.

- Występ podczas Dożynek Powiatowych w Żarnowcu - 20.08.2023 r.

To już kolejny rok działalności zespołu, który promuje gminę Żarnowiec i rozślawia jej imię w regionie. DZIĘKUJEMY.

FOLKOWE ZAKOŃCZENIE LATA

Stowarzyszenie KGW Gminy Żarnowiec otrzymało dofinansowanie ze Starostwa Powiatowego w Zawierciu na realizację zadania pn.: „Folkowe zakończenie lata”. W ramach projektu zorganizowano m.in. konkurs na „Najładniejszą Dożynkową Dekorację” wykonaną na trasie korowodu dożynkowego. Rozstrzygnięcie konkursu i wręczenie nagród odbyło się podczas Dożynek Powiatowych w Żarnowcu 20 sierpnia 2023 r.

Wyniki konkursu:

I miejsce - Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Żarnowcu
 II miejsce - KGW z Woli Libertowskiej, Panie: Grażyna Saków, Ewelina Kapuśniak, Danuta Brożek
 III miejsce - KGW z Udorza, Pani Lucyna Nocoń i Katarzyna Lubaś.

Wyróżnienia: KGW z Żarnowca, Przedszkole Publiczne z Żarnowca, KGW z Chliny, Ks. Adolf Drożyński, KGW z Łan Średnich, Pani Dorota Jazowy i Anna Wierzbicka, Pani Justyna Otok, KGW z Zabrodzia, Pani Barbara Mikołajczyk, Pani Barbara Słaboń, KGW z Koryczan, Pani Jadwiga Pluta.

STAROSTWO POWIATOWE
W ZAWIERCIU

FESTIWAL KULTURALNY „SMAKI LATA”

Działające przy GOKSiT Stowarzyszenie KGW Gminy Żarnowiec otrzymało grant z LGD Perła Jury na realizację letniego festiwalu kulinarnego „SMAKI LATA”. Festiwal odbył się 23 lipca 2023 r. i wzięło w nim udział 9 zespołów KGW z terenu powiatu zawierciańskiego i gmin ościennych:

1. KGW Jelcza – Gmina Charsznica,
2. KGW „Niwczanki” – Gmina Poręba,
3. KG i GW w Marianowie – Gmina Sędziszów,
4. KGW Kozłów – Gmina Kozłów,
5. KGW nad Stawem w Słupi – Gmina Słupia,
6. KGW Mikołajki w Mikołajewicach – Gmina Irządze,
7. KGW w Gołuchowicach – Gmina Kroczyce,
8. KGW Przysieka – Gmina Kozłów,
9. KGW Jeziorowice – Gmina Żarnowiec.

GOKSiT Żarnowiec

JUBILEUSZOWE XXV DNI ŻARNOWCA – 925-LECIE ŻARNOWCA

W dniach 21-23 lipca odbyły się **XXV „Dni Żarnowca”**. Festyn rozpoczął się w piątek wieczorem na stadionie „TRZY KORONY”, gdzie kino plenerowe wyświetliło film „Dzień Dobry - Kocham Cię”. Seans można było obejrzeć na leżakach rozłożonych tuż przed ekranem. Projekcja filmu cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród przybyłych gości. Dodatkową atrakcją było stoisko KGW z Małoszyc, które przygotowało dla miłośników kina pod chmurką pyszną lemoniadę i popcorn. W sobotę odbył się rajd rowerowy, turniej siatkówki plażowej oraz dyskoteka z udziałem zespołów „ROXAOK” i „QBIK”. W rajdzie rowerowym wzięło udział 53 uczestników, a trasa liczyła 32 km. Wśród uczestników rajdu znaleźli się również doświadczeni kolarze z grupy Jurassic Bike Team. Nad bezpieczeństwem rajdu czuwała jednostka OSP Łany Wielkie, która wspierała także organizatorów rajdu podczas przygotowania kiełbasek z grilla. Niedzielny blok programowy rozpoczął się występami dzieci i młodzieży. Wystąpiły zespoły taneczne „Black Stars”, „Herosi” i szkolny zespół Cheerleaderek. Pięknie zaprezentowała się młodzieżowa orkiestra dęta, działająca przy GOKSiT w Żarnowcu oraz Zespół Regionalny „Korona Żarnowca”. W urozmaiconym programie znalazły się także „śląskie szlagiery” w wykonaniu Michaliny Starosty oraz recital Kateryny Bakalchuk Klosowskiej. Po raz czwarty zorganizowano **Turniej Solectw**, którego celem była integracja mieszkańców gminy i dobra zabawa z jajkiem w roli głównej. W turnieju brało udział po trzech reprezentantów z 13 solectw (dziecko, pani i pan). Przedstawiciele solectw biorący udział w konkursie otrzymali dyplomy i nagrody. Pierwsze miejsce zdobyło solectwo z Małoszyc.

Wyśmienite potrawy w ramach Konkursu Kulinarnego „SMAKI LATA” przygotowały panie z:

1. KGW Jelcza - Gmina Charsznica,
  2. KGW „Niwczanki” - Gmina Poręba,
  3. KG i GW w Marianowie - Gmina Sędziszów,
  4. KGW Kozłów - Gmina Kozłów,
  5. KGW nad Stawem w Słupi - Gmina Słupia,
  6. KGW Mikołajki w Mikołajewicach - Gmina Irządze,
  7. KGW w Gołuchowicach - Gmina Kroczyce,
  8. KGW Przysieka - Gmina Kozłów,
  9. KGW Jeziorowice - Gmina Żarnowiec.
- Nagrody w konkursie ufundowała Lokalna Grupa Działania „Perła Jury” w ramach projektu realizowanego przez Stowarzyszenie KGW Gminy Żarnowiec.

Trudno sobie wyobrazić „Dni Żarnowca” bez udziału rodzimej kapeli „**Żarnowiaczy**”, która w tym roku obchodziła jubileusz 20-lecia działalności. Były więc liczne podziękowania, gratulacje i serdeczne życzenia dla członków kapeli oraz tort ufundowany przez 12 Kół Gospodyń Wiejskich działających w naszej gminie. Wszyscy zgromadzeni na stadionie mogli posłuchać utworów w wykonaniu zespołu **REDLIN**. Gwiazdą imprezy był Paweł Stasiak z zespołem „**Papa D**”. Dyplomy i upominki otrzymali również wszyscy rękodzielnicy, którzy przygotowali piękną wystawę. W tym roku mogliśmy podziwiać prace Małgorzaty Stolarskiej, Joanny Sołtysik, Bożeny Milejskiej, Marcina Słężaka, Renaty Kastek, Darii Szałol, Grażyny Szałol, Julii Sikory, Barbary Pisarek i Klubu Ludzi Twórczo Zakreślonych. Swoje stoisko przygotowało również Gminne Koło Pszczelarzy oraz Koło Łowieckie „Cietrzew”. Swoje stoisko przygotowała także EKODORADCA Iwona Gębka - LIFE „Śląskie przywracamy Błękit”. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Żarnowieckiej oraz Gminna Biblioteka Publiczna zorganizowały konkurs wiedzy historycznej o gminie Żarnowiec. Uczestnicy konkursu otrzymali nagrody. Biblioteka przygotowała również wystawę zdjęć. Przed dyskoteką atrakcją jak co roku był pokaz sztucznych ogni. Dyskoteka trwała do godziny 24.00.

Zapraszamy za rok !

cd. str. 19

DOŻYNKI JASNOGÓRSKIE

W niedzielę 7 września odbyły się Dożynki Jasnogórskie, w których uczestniczyli nauczyciele oraz uczniowie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Żarnowcu na czele z Panią Dyrektorką Ewą Śrubarczyk. Co roku dożytkom towarzyszy Krajowa Wystawa Rolnicza.

ROZPOCZĘCIE ROKU SZKOLNEGO W ZSCKR W ŻARNOWCU

Dnia 4 września 2023 r. w naszej szkole odbyło się uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2023/2024. Tradycyjnie uroczystość rozpoczęła Msza Święta w żarnowieckim kościele. Następnie na hali sportowej Pani Dyrektorka przywitała wszystkich zgromadzonych: gości, pracowników szkoły i oczywiście uczniów, a następnie uroczystość rozpoczęła Nowy Rok Szkolny. Przed rozejściem się do klas uczniowie wysłuchali wykładu na temat kolejnej rocznicy wybuchu II Wojny Światowej, a następnie obejrzeli prezentację związaną z tym wydarzeniem.

MISTRZOSTWA POLSKI MINISTERIALNYCH SZKÓŁ ROLNICZYCH W PRZECIĄGANIU LINY

W dniu 22 września w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sędziejowicach odbyły się eliminacje strefowe do Mistrzostw Polski Ministerialnych Szkół Rolniczych w przeciąganiu liny. Zawody wyłoniły szkoły, które będą rywalizować na mistrzostwach kraju w Sokołowie Podlaskim już 7 października. W zawodach uczestniczyły pięciosobowe zespoły w dwóch grupach: open i limit podzielonych na kategorie: chłopcy, dziewczęta i mix. Sukcesem mogą się pochwalić młodzi zawodnicy reprezentujący Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Żarnowcu w kategorii limit: chłopcy i dziewczęta zajęli pierwsze miejsca w swoich grupach eliminacyjnych, i już 7 Października będą rywalizować na Mistrzostwach Polski Szkół Ministerialnych w Sokołowie Podlaskim.

Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Wojciech Witkowski

AGRO SHOW 2023

22 września 2023 roku uczniowie z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Żarnowcu wraz z opiekunami panią Agnieszką Hajdugą, panem Arturem Ściańskim i panem Robertem Florkiem uczestniczyli w międzynarodowej wystawie rolniczej AGRO SHOW w Bednarach koło Poznania. Jest to jedna z największych plenerowych wystaw rolniczych na świecie, na której można zobaczyć zaawansowane technologie, najnowocześniejsze maszyny i urządzenia rolnicze. Na jednym ze stoisk można było obejrzeć siewnik marki Maschio Gaspardo będący własnością naszej szkoły.

Agnieszka Hajduga

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO KOŁA PSZCZELARZY

• Pszczelarze z Gminnego Koła Pszczelarzy w Żarnowcu za zgodą Nadleśnictwa Olkusz i w porozumieniu z nadleśniczym Leśnictwa Żarnowiec dnia 27 czerwca zamontowali zasiedloną przez pszczoły Kłodę Bartną.

• W dniu 09.07.2023 r. Gminne Koło Pszczelarzy w Żarnowcu uczestniczyło w XX spotkaniu Pszczelarzy Śląskich na trutowisku w Murckach na polanie Hamerla.

• 23.07.2023 r. Pszczelarze jak co roku uczestniczyli w organizowanych przez Gminę „Dniach Żarnowca”. Na stoisku można było zobaczyć żywe pszczoły, skosztować pysznego miodu oraz zobaczyć inne wyroby pszczelarskie.

• Stoisko Gminnego Koła Pszczelarzy podczas pikniku w Łanach Wielkich - 30 lipca br.

• 05-06.08.2023 r. Gminne Koło Pszczelarzy w Żarnowcu oraz Koło Pszczelarzy w Ogródzie zorganizowało wycieczkę dla swoich członków do Pszczeliej Woli, gdzie mieści się jedyne w Europie Technikum Pszczelarskie oraz do Lublina. Pszczelarze zwiedzali szkołę, park oraz uczestniczyli w wykładzie pt. „Przygotowanie pszczoły miodnej do zimy”. Wieczorem zorganizowano ognisko integracyjne.

• Gminne Koło Pszczelarzy uczestniczyło w XXIV Dożynkach Powiatowych w Żarnowcu. Koło wykonało pięknie udekorowany i wypełniony produktami pszczelimi kosz. Na stoisku można było skosztować pysznego miodu oraz zobaczyć jak wygląda ul w środku, kłoda bartna, żywe pszczoły i inne wyroby pszczelarskie. Dla dzieci były balony, przypinki, zakładki do książek, plany lekcji i gadżety.

WYCIEZKA DO WARSZAWY

GOKSiT w Żarnowcu zorganizował wycieczkę do stolicy dla 50 osobowej grupy mieszkańców gminy Żarnowiec w dniach 30.06 – 1.07.2023 r. W pierwszym dniu wycieczki były następujące atrakcje: zwiedzanie starówki warszawskiej, dziedzińiec zamkowy, pomnik małego powstańca, przejazd Trasą Królewską do Łazienek Królewskich, zwiedzanie Łazienek wraz z Pałacem na Wyspie, taras widokowy Pałacu Kultury i Nauki, ostatnim punktem programu był wieczorny pokaz w Multimedialnym Parku fontann - spektakularne show światła, dźwięku i wody. Drugiego dnia oczarował wszystkich Pałac w Wilanowie z przepięknymi ogrodami, następnie podziwialiśmy panoramę Warszawy z zielonych tarasów widokowych Biblioteki Uniwersyteckiej, była też krótka przejażdżka metrem, spacer bulwarami wiślanymi oraz zwiedzanie Starych Powązek. Seniorzy podolali trudom wycieczki, dopisała pogoda i dobry nastrój.

GOKSiT Żarnowiec

WAŻNE UROCZYSTOŚCI HISTORYCZNE

Odświeżenie Pomnika Bolesława Gwiazdy ps. „ORION” w Kozłowie oraz Uroczyste otwarcie Jurajskiego Szlaku Pamięci Żołnierzy Parasola w 79. rocznicę Akcji Specjalnej KOPPE-16.07.2023 r.

W niedzielę 16 lipca br. delegacja Gminy Żarnowiec w osobach: Wójt Gminy Grzegorz Scelina, sołtys miejscowości Koryczany Małgorzata Miąsko oraz mieszkańcy uczestniczyła w uroczystości odsłonięcia pomnika Bolesława Gwiazdy ps. "ORION" w Kozłowie. Realizację zadania pn.: „Wierni przysiędze AK – pamięci Bolesława Gwiazdy i członków Batalionu AK „Parasol”, którzy zginęli podczas odsłoku pod Udorzem” - wsparła Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

Wydarzenie zorganizowane zostało przy współpracy:

- Zarządu Powiatu Zawierciańskiego na czele ze Starostą Gabrielem Dorsem i Wicestarostą Pawłem Sokółem,
- Wójta Gminy Kozłów - Jana Zbigniewa Basa,
- Wójta Gminy Żarnowiec - Grzegorza Sceliny,
- Prezesa Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Koło Olkusz - Konrada Kuliga.

Uroczystości w Udorzu rozpoczęły się Mszą Św. z udziałem oficjalnych delegacji, pocztów sztandarowych, harcerzy i mieszkańców. Pod przewodnictwem Orkiestry Dętej z Chliny, Orkiestry Wojskowej z Bytomia i Kompanii Honorowej Wojska Polskiego - Garnizon Kraków wszyscy udali się pod Pomnik poświęcony pamięci Żołnierzy Batalionu Parasol do wąwozu, który 11 lipca 1944 r. był miejscem potyczki żołnierzy „Parasola” z niemiecką żandarmerią tzw. MOT-ZUG-iem.

Obecni uczcili minutą ciszy pamięć pomordowanych, odczytany został Apel Pamięci, a delegacje złożyły kwiaty i zapalili znicze.

- Wśród delegacji, które oddały hołd „Parasolakom” byli m.in.:
- w imieniu Premiera RP - Pełnomocnik Wojciech Labuda;
  - Posłowie na Sejm RP: Waldemar Andzel i Robert Warwas;
  - Zastępca Prezydenta Zawiercia: Małgorzata Benc;

- Wójt Kozłowa - Jan Zbigniew Basa;
- Wójt Gminy Żarnowiec - Grzegorz Scelina;
- w imieniu Rady Gminy Żarnowiec - Przewodniczący Eugeniusz Kapuśniak;
- Sołtys Udorza - Marcin Pajk
- Delegacja Szkoły Podstawowej im. Haliny Grabowskiej „ZETY” w Chlinie;
- Światowy Związek Żołnierzy AK - ppor. Ryszard Świeboda i Konrad Kulig, prezes Koła AK w Olkusz;
- pfm. Grzegorz Ociepka, zastępca Komendanta Chorągwi Śląskiej ZHP z delegacją i sztandarem Śląskiej Chorągwi ZHP;
- hm. Jolanta Dudek Skarbnik z delegacją Hufca Ziemi Zawierciańskiej z Zawiercia;
- Krąg Seniorów ZHP „Korzenie” Ostrowy Górnicze Sosnowiec ze sztandarem;
- delegacja Stowarzyszenia Ruchu Harcerskiego CZUWAJ Krąg Zawiercie na czele z Przewodniczącym Adamem Pałuchą;
- delegacja OSP Udórz ze sztandarem;
- Małgorzata Janiec, Prezes Zarządu Obszaru WiN Południowego Zrzeszenia Społeczno-Kombatanckiego Zrzeszenia WiN
- Stowarzyszenie Żołnierzy Armii Krajowej Inspektoratu, Maria” z Krakowa z poczem sztandarowym.

Żołnierze z Kompanii Honorowej Wojska Polskiego oddali na cześć pomordowanych salwę honorową.

O pomysł wytyczenia Jurajskiego Szlaku Pamięci Żołnierzy Parasola - tematycznego szlaku pieszego - mówił jego pomysłodawca: Paweł Sokół Wicestarosta Zawierciański.

Następnym punktem było dokonanie symbolicznego przecięcia wstęgi otwierające Jurajski Szlak Pamięci Żołnierzy Parasola, którego dokonali: Pełnomocnik Premiera RP Wojciech Labuda, Posłowie na Sejm RP Waldemar Andzel i Robert Warwas, Łukasz Smółka – Wicemarszałek Województwa Małopolskiego, ppor. Ryszard Świeboda – reprezentujący Zarząd Okręgu Śląskiego Światowego Związku Żołnierzy AK, Wicestarosta Zawierciański Paweł Sokół, Wójt Gminy Kozłów Jan Zbigniew Basa, Wójt Gminy Żarnowiec Grzegorz Scelina.

W uroczystości uczestniczyła Maria Witek - autorka odnowionego pomnika w Udorzu oraz wykonawczynie pomnika w Kozłowie. Wiele emocji towarzyszyło obecnym podczas oglądania Rekonstrukcji Historycznej Wydarzeń z dnia 11 lipca 1944 r. w wykonaniu grup rekonstrukcyjnych: SRH 1. Pułku Strzelców Podhalańskich AK, GRH Die Walküre, SRH Wrzesień '39 i Światowego Związku Żołnierzy AK Koło Olkusz.

W rekonstrukcji wzięły udział zabytkowe samochody z Muzeum Pojazdów Militarynych w Częstochowie oraz Apogeuum Film. Rekonstrukcja wydarzeń zrealizowana została przez Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Koło Olkusz przy wsparciu Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach zadania pn.: „Wierni przysiędze AK – pamięci Bolesława Gwiazdy i członków Batalionu AK „Parasol”, którzy zginęli podczas odsłoku pod Udorzem”.

Dziękujemy wszystkim obecnym za przybycie. Szczególne wyrazy podziękowania należą się: KGW Udórz, OSP Udórz, pracownikom Urzędu Gminy w Żarnowcu, dyrektor i pracownikom GOKSiT, dyrektor i pracownikom GBP, dyrektor i pracownikom ZWiGK, za przygotowanie uroczystości. Zapraszamy na Szlak!

Szczegółowe informacje dotyczące szlaku można znaleźć na stronie Starostwa Powiatowego w Zawierciu: <https://zawiercie.powiat.pl/jurajski-szlak-pamieci-zolnierzy-parasola.html>

ZAPRASZAMY CZYTELNIKÓW DO BIBLIOTEKI PO NOWOŚCI

ZAPRASZAMY NA ZAJĘCIA DO DOMU KULTURY W ŻARNOWCU

GMINNY OŚRODEK KULTURY, SPORTU I TURYSTYKI W ŻARNOWCU ZAPRASZA!

WSTĄP DO ORKIESTRY DĘTEJ

Rekrutacja trwa!

- nie musisz umieć grać! My Cię nauczymy!
- od 9 do 99 roku życia
- Nauka jest bezpłatna
- Miła i rodzinna atmosfera
- profesjonalna nauka na instrumentach dętych

Jeśli już grasz PRZYJDŹ !! Zagrajmy razem!
Tel. 32 644 91 14
Tel. 537 120 813

Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Żarnowcu zaprasza na

ZAJĘCIA MUZYCZNE

SEKCJA

AKORDEON KEYBOARD

WTORKI
GODZ. 17.00

INSTRUKTOR Dariusz Adameczyk

Informacje i zapisy:
32 644 91 14

Zapraszamy zajęcia wokalne
nauka gry na pianinie
czwartek 14 września godz. 15:30
GOKSIT Żarnowiec

Instruktor Olena Zaiets
tel. 786 199 936

Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Żarnowcu zaprasza na

ZAJĘCIA MUZYCZNE

SEKCJA

AKORDEON KEYBOARD

WTORKI
GODZ. 17.00

INSTRUKTOR Dariusz Adameczyk

Informacje i zapisy:
32 644 91 14

16.09.2023 r. odbyło się zebranie pszczelarzy przy kłodzie bartnej w obecności Wójta gminy pana Grzegorza Sceliny. Podczas spotkania zostały wręczone Legitymacje Honorowego Członka Gminnego Koła Pszczelarzy w Żarnowcu, dla kół, które otrzymali: Kuczera Michał, Słaboń Józef, Toborowicz Antoni, Toborowicz Stanisław. Nowo przyjęci do Koła Pszczelarze w Żarnowcu otrzymali Legitymacje Członkowskie a byli to: Bendkowski Mieczysław, Chajduga Marcin, Ławiński Damian. Dla przybyłych gości oraz członków Zarząd Koło zorganizowało grill.

Rafał Seweryn

OBOWIĄZKOWA DERATYZACJA

Obowiązkiem deratyzacji objęte są obszary zabudowane obiektami i magazynami wykorzystywanymi odpowiednio do przetwórstwa spożywczego, bądź przechowywania produktów rolno-spożywczych, budynki produkcyjne, handlowe i usługowe, budynki użyteczności publicznej oraz obszary wielolokalowej zabudowy mieszkaniowej położone na terenie Gminy Żarnowiec.

Termin realizacji: od 5 do 31 października 2023 r.

Właściciele lub zarządcy wyżej wymienionych nieruchomości zobowiązani są do:

- wyłożenia preparatów do zwalczania gryzoni i stałego ich uzupełniania w okresie od 5 października do 31 października 2023 r., w szczególności w narożnikach pomieszczeń i wzdłuż ścian oraz na ścieżkach przemieszczania się i miejscach ich żerowania.

Pamiętaj!!!

Po wyłożeniu preparatu przeznaczonego do deratyzacji oznakuj je napisem ostrzegawczym:

„UWAGA ! Wyłożono preparat do zwalczania gryzoni! Niebezpieczeństwo zatrucia ludzi i zwierząt!”

- dokonania w budynkach i pomieszczeniach naprawy wszystkich uszkodzeń, które mogą służyć gryzoniom jako drogi dostępu;

- usunięcia z terenu i pomieszczeń wszelkich odpadów żywnościowych, mogących stanowić pożywienie dla zwalczanych gryzoni.

Deratyzację należy przeprowadzić także w innym terminie w przypadku pojawienia się gryzoni na terenie nieruchomości.

Deratyzacja to obowiązek prawny każdego właściciela nieruchomości. Jest koniecznością, ponieważ gryzonie, a zwłaszcza szczury rozmnażają się błyskawicznie, potrafią zaadaptować się dosłownie w każdych warunkach, są mało wymagające i bardzo inteligentne. Dlatego tak ważne jest aby wszyscy zadziałali w jednym czasie i w jak największym stopniu wyłożyli preparaty do zwalczania gryzoni, w miejscach ich występowania i gromadzenia się czy żerowania.

Gdyby nie czynności prowadzące do ograniczania ich populacji,

a przynajmniej utrzymywania jej na bezpiecznym dla człowieka poziomie, w szybkim czasie opanowałyby nasz świat. To bardzo niebezpieczne, bo gryzonie roznoszą groźne choroby i zanieczyszczają mnóstwo żywności, dlatego też deratyzacji nie wolno zbagatelizować.

Deratyzację można przeprowadzić we własnym zakresie lub przy pomocy profesjonalnej firmy. Koszty ponosi właściciel nieruchomości, a nieprzeprowadzenie stanowi wykroczenie zagrożone karą grzywny. Dla ewentualnej kontroli potwierdzeniem wywiązania się z obowiązku jest paragon/faktura za zakup preparatu gryzoniobójczego lub usługę deratyzacji.

Zasady przeprowadzenia deratyzacji

W przypadku deratyzacji przeprowadzanej samodzielnie, należy używać środków ogólnodostępnych do tego przeznaczonych. Należy wykonywać to zgodnie z instrukcją stosowania, znajdującą się na opakowaniu. Miejsce, w którym wyłożono preparat powinno być wyraźnie oznaczone. Może to być kartka z adnotacją o wyłożeniu trutki stanowiącej niebezpieczeństwo dla ludzi i zwierząt. Wszystkie padłe gryzonie należy na bieżąco usuwać.

W przypadku obiektów wielopowierzchniowych zarządcy najczęściej korzystają z usług profesjonalnych firm. Działanie na większą skalę wymaga bowiem fachowej oceny obiektów pod kątem szczelnosci oraz wiedzy dotyczącej biologii szkodników i bezpiecznych metod ich zwalczania.

Zabieg deratyzacji w przypadku zakładów produkcyjnych czy dużych magazynów często przeprowadza się za pomocą metod chemicznych lub fizycznych. W przypadku pierwszej ogromną zaletą jest bardzo duży wybór preparatów, które pozwolą na skuteczne wyeliminowanie gryzoni z obszaru, ale ich stosowanie dopuszczone jest wyłącznie na terenie zewnętrznym i tylko w przeznaczonych do tego urządzeniach tj. karmnikach deratyzacyjnych. Z kolei w pomieszczeniach często stosuje się urządzenia mechaniczne, takie jak chwytacze gryzoni inaczej zwane pułapkami żywołownymi.

Najważniejsza jest profilaktyka

Skuteczna deratyzacja zależy od codziennego podejścia właścicieli nieruchomości i mieszkańców. Najważniejsze, by nie wyrzucać do kanalizacji resztek jedzenia i nie rozrzucać go dokarmiając ptaki i inne dzikie zwierzęta, ponieważ większą część z tego zjadają właśnie szczury.

Następną rzeczą, na którą należy zwrócić uwagę to zachowanie szczelnosci drzwi, okien, bram garażowych czy ścian. Szczur przecisnie się przez otwór o średnicy 13 mm, a mysz 6 mm. Dlatego wszystkie ubytki w ścianach, pęknięcia, szczeliny wokół okien, otwory technologiczne powinny być na bieżąco naprawiane. Drzwi, powinny być dokładnie zamykane i uszczelnione, a otwory ściekowe i kanalizacyjne zabezpieczone kratkami. Newralgiczne miejsca, w których osiedlają się gryzonie powinny być stale monitorowane, a trawa oraz krzewy przycięte na wysokość nie więcej niż 10 cm. Eliminuje to naturalne kryjówki szkodników.

Wszelkie odpady komunalne należy przechowywać w szczelnie zamkniętych pojemnikach, które należy regularnie opróżniać, czyścić i jak najczęściej dezynfekować.

Działania samorządu w kontekście eliminacji gryzoni, będą skuteczne tylko we współpracy z mieszkańcami, którzy powinni dbać o czystość miejsc, w których żyją czy wspólnie użytkują. Tylko dzięki wspólnym działaniom możliwa będzie skuteczna walka ze szkodnikami, dlatego bardzo prosimy o rozłożenie na swoich nieruchomościach preparatów do zwalczania gryzoni w okresie od 5 do 31 października 2023 r.

Agnieszka Żyła

KILKA CIEKAWOSTEK O RECYKLINGU

- Dzięki recyklingowi z 35 plastikowych butelek możemy wyprodukować nową bluzę z polaru.
- Plastikowa butelka rozkłada się około 500 lat! Nie zanieczyszczaj środowiska i pozwól ją wykorzystać ponownie, umieszczając w odpowiednim pojemniku.

- Technologia produkcji samochodów doszła do poziomu, gdzie niemal cały samochód (często w 95%!) można poddać procesowi recyklingu.
- Do wyprodukowania 1 tony papieru potrzeba aż 17 drzew. 17 drzew potrafi wyprodukować tlen dla 170 osób rocznie! Oszczędzaj papier i oddychaj głębiej!
- Rocznie wyrzucasz średnio 66 butelek PET – pamiętaj, by wyrzucać je do odpowiednich pojemników!

A Ty, pamiętasz o prawidłowym gospodarowaniu odpadami i wspieraniu recyklingu?

Źródło: <https://www.facebook.com/REPETUJEMY>

INFORMACJE DOTYCZĄCE ODPADÓW

Jak być less waste?

10 dobrych praktyk i sposobów, jak ograniczyć wykorzystywanie nadmiernej ilości tworzyw sztucznych oraz ograniczyć generowanie odpadów z tworzyw sztucznych

- Zabieraj na zakupy** swoją torbę i opakowania wielokrotnego użytku, w tym bidon i kubek na kawę
- Zastąp nietrwałe produkty** takimi, których będziesz używać dłużej, rób to w bardziej wydajny sposób
- Wymieniaj się** rzeczami, których nie zamierzasz już używać
- Sprzedaj lub oddaj to, czego masz za dużo**, zamiast wyrzucać – ktoś jeszcze może z tego skorzystać
- Ogranicz użycie produktów jednorazowych** – w tym torebek foliowych, butelkowanej wody, naczyń jednorazowych, plastikowych słomek, sztućców, mieszadełek itp.
- Wybieraj produkty żywnościowe i kosmetyczne** pozbawione zbędnych opakowań. **Staraj się kupować na wagę** lub na sztuki do własnego pojemnika
- Kupuj bilety online**, zrezygnuj z tych drukowanych
- Korzystaj z opakowań objętych systemem kaucyjnym i nie zapominaj **oddać ich do sklepu**
- Przyjrzyj się swoim dotychczasowym nawykom** i praktykom, zastanów się, jak możesz wpłynąć na dotychczasowe ograniczenie produkowania odpadów
- Inspiruj innych swoimi proekologicznymi działaniami** - im nas więcej, tym mniej odpadów

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WAGA PROBLEMU I ZAGROZEŃ WYNIKAJĄCYCH Z BRAKU SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW

- **zwiększenie ilości odpadów składowanych na składowiskach**
- **zanieczyszczanie odpadów surowcowych i gorsza ich jakość**
- **konieczność wydobywania surowców i ryzyko wyczerpywania się zasobów naturalnych**
- **wyższe koszty odbioru odpadów**
- **niski poziom odzysku surowcowego, a przez to brak surowców wtórnych do produkcji nowych produktów**
- **negatywny wpływ na stan środowiska**

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

DLACZEGO WARTO PODDAWAĆ MATERIAŁY RECYKLINGOWI?

SZKŁO I ALUMINIUM PODLEGAJĄ RECYKLINGOWI W 100% MOŻNA JE TEŻ PRZETWARZAĆ NIESKOŃCZONĄ ILOŚĆ RAZY

WPROWADZAJĄC TYLKO JEDNĄ SZKLANĄ BUTELKĘ DO WTÓRNEGO OBIĘGU, OGRANICZAMY ŻUŻYCIĘ ENERGII RÓWNE 4 GODZINOM PRACY 100 WATOWEJ ŻARÓWKI!

RECYKLING ALUMINIUM OZNACZA OBNIEŻENIE O 95% EMISJI TRUJĄCYCH GAZÓW DO ATMOSFERY. CO WIĘCEJ, PRZYNOŚI OSZCZĘDNOŚĆ ROPY NAFTOWEJ I ŻUŻYCIA ENERGII NAWET DO 95%.

RECYKLING ALUMINIUM POZWALA OGRANICZYĆ ZANIECZYSZCZENIE WODY O 97% W PORÓWNIANIU Z CYKLEM PRODUKCJI Z RUDY

1 TONA PRZETWORZONEGO PAPIERU TO OKOŁO 26 000 LITRÓW MNIEJ WODY WYKORZYSTANEJ W PROCESIE PRODUKCJI W PORÓWNIANIU DO PAPIERU ZE ŚCIERU DRZEWNEGO

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

BEZPIECZNA PRACA W GOSPODARSTWIE ROLNYM

W piątek 25 sierpnia Gminną Bibliotekę Publiczną w Żarnowcu odwiedził Pan Arkadiusz Kusa - Inspektor Pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach. Spotkanie odbyło się w ramach akcji „Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”, w którym wzięły udział dzieci z Przedszkola Publicznego w Żarnowcu. Celem wizyty było propagowanie wśród najmłodszych zasad bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym.

W ramach tego spotkania przeprowadzono pogadankę i prezentację multimedialną, dzięki którym dzieci dowiedziały się o potencjalnych zagrożeniach związanych z obsługą maszyn i urządzeń, jak również o zagrożeniach towarzyszących obsłudze zwierząt gospodarskich czy w trakcie wykonywania prac polowych. Przedszkolaki dowiedziały się również jak bardzo niebezpieczne są substancje chemiczne oraz środki ochrony roślin. Dzieciom już od najmłodszych lat należy pokazywać możliwe czynniki na nich w gospodarstwie niebezpieczeństwa. Na zakończenie przeprowadzono konkurs wiedzy na temat bezpieczeństwa pracy w rolnictwie. Dzieci otrzymały nagrody i upominki ufundowane przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach. Przy okazji wizyty w bibliotece dzieci oglądały kolorowe książeczki i kolorowały wybrane przez siebie obrazki.

GBP w Żarnowcu

PODSUMOWANIE 12. EDYCJI NARODOWEGO CZYTANIA

11 września br. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Żarnowcu odbyło się Narodowe Czytanie 2023.

Narodowe Czytanie to polska akcja społeczna propagująca znajomość literatury narodowej, w której fragmenty dzieł odczytywane są publicznie. W tym roku czytana lekturą było „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej. Jest to najbardziej znana powieść Elizy Orzeszkowej. Powstała w latach 1886–1887, a w formie książki ukazała się w 1888 roku.

Ze względu na barwne opisy, wyrazistych bohaterów i odwołania historyczne dzieło porównywano do Mickiewiczowskiego Pana Tadeusza. Żadna inna książka pisarki nie została tak entuzjastycznie przyjęta przez recenzentów. Chwalono m.in. sprawne połączenie dydaktyzmu z walorami artystycznymi i przemyślaną kompozycję całości. Nad Niemnem cieszyło się popularnością i uznaniem kolejnych pokoleń czytelników. W Drugiej Rzeczypospolitej powieścią zainteresowało się kino. Ekranizację książki ukończono w 1939 roku, ale obraz zaginął w czasie II wojny światowej. Kolejny film nakręcono w połowie lat 80. XX wieku. Nad Niemnem to jeden najważniejszych utworów literatury polskiej podejmujący tematykę Powstania Styczniowego.

W tym roku nasze zaproszenie przyjęli uczniowie klasy 8 ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II. Dla uczniów została przygotowana wystawa tematyczna dotycząca życia i twórczości Elizy Orzeszkowej, a także samej powieści „Nad Niemnem”. Po obejrzeniu wystawy udaliśmy się do czytelnicy, gdzie zostały przedstawione ciekawostki na temat autorki. Następnie obejrzelśmy prezentację multimedialną, która doskonale wprowadziła wszystkich w atmosferę społeczno-obyczajowej powieści pozytywistycznej m.in. piękną przyrodę, wspaniałe krajobrazy oraz przepiękne pejzaże dawnej wsi. Uczniowie wysłuchali również cytatów przedstawianych w powieści. Wybrane osoby czytały fragmenty książki „Nad Niemnem”. Na zakończenie spotkania został przeprowadzony konkurs, który dotyczył wiadomości związanych z tematyką tegorocznej akcji Narodowego Czytania. Wszyscy biorący w nim udział świetnie sobie poradzi z przygotowanymi pytaniami. W nagrodę wręczone zostały upominki – zakładki do książek.

GBP w Żarnowcu

DZIEŃ GŁOŚNEGO CZYTANIA

29 września obchodzony jest Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania. Święto ustanowione przez Polską Izbę Książki w rocznicę urodzin Janiny Porazińskiej, autorki książek dla dzieci i młodzieży, współzałożycielki „Płomyka”. Z tej okazji zaprosiliśmy do biblioteki uczniów klasy III ze Szkoły Podstawowej w Żarnowcu. Warto pamiętać, że głośne czytanie stymuluje rozwój, pobudza wyobraźnię, uczy myślenia, ćwiczy pamięć, ułatwia naukę, wzbogaca słownictwo oraz rozwija poczucie humoru. Jest wspaniałą formą wspólnie spędzonego czasu, która pomaga w budowaniu więzi z dzieckiem. Głośne czytanie dziecku przygotowuje i motywuje go do samodzielnego czytania. Badania potwierdzają, że czytające dzieci uczą się lepiej, łatwiej zawierają przyjaźnie, są bardziej kreatywne, a także lepiej rozumieją innych ludzi i ich emocje.

WAKACJE Z BIBLIOTEKĄ

"XXV DNI ŻARNOWCA" - podsumowanie

Dnia 10 lipca w Punkcie bibliotecznym w Otoli odbyły się wakacyjne zajęcia dla dzieci, które miały miejsce w plenerze. Podczas zajęć plastycznych dzieci rysowały wakacyjny krajobraz na sztalugach, kolorowały różne postacie z bajek, tworzyły swoje własne ramki na wakacyjne zdjęcia, pisały pocztówki z wakacji oraz malowały kredą. W kolejnej części spotkania każdy z uczestników wziął udział w konkursie – quizie, podczas którego każdy kto odpowiedział poprawnie na pytanie otrzymał wybrane przez siebie nagrody. Dużym zainteresowaniem najmłodszych okazało się wspólne czytanie oraz oglądanie bajeczek na kocu. Był również słodki poczęstunek, po którym przyszedł czas na gry i zabawy zręcznościowe oraz zabawa z chustą animacyjną. Dzieci grały w piłkę nożną, puszczały bańki mydlane, skakały na skakankach, brały udział w konkursach m.in. spacer z książką na głowie oraz wyścig z noszeniem piłeczki na tyłeczku. W trakcie zajęć uczestnicy mogli odwiedzić bibliotekę i wypożyczyć książki na wakacje.

Dziękujemy firmie INTERKONEKT Aleksander Barczyk, Tomasz Furman sp. j. w Wolbromiu - operator sieci światłowodowej FIBER za przekazanie artykułów plastycznych i gadżetów na zajęcia dla dzieci.

W piękny słoneczny piątek - 14 lipca w Filii bibliotecznym w Łanach Wielkich odbyły się kolejne wakacyjne zajęcia dla dzieci. Na początku spotkania dzieci uczestniczyły w warsztatach plastycznych: rysowały na sztalugach, kolorowały różne postacie z bajek oraz zdołały ramki na zdjęcia. Następnie odbył się konkurs – quiz dotyczący znajomości bajek, w którym każdy z uczestników otrzymał nagrody. Po konkursie wszystkich zaproszono na poczęstunek, po którym odbyły się zabawy zręcznościowe. Dzieci grały w piłkę nożną, puszczały bańki mydlane, brały udział w konkursach: spacer z książką na głowie oraz wyścig z noszeniem piłeczki na tyłeczku oraz zabawa z chustą animacyjną. Wspólnie malowały farbami i kredą, było wesoło i kolorowo. Dzieci słuchały również bajek i oglądały kolorowe książeczki przygotowane przez panie bibliotekarki.

Dziękujemy firmie INTERKONEKT Aleksander Barczyk, Tomasz Furman sp. j. w Wolbromiu - operator sieci światłowodowej FIBER za przekazanie artykułów plastycznych i gadżetów na zajęcia dla dzieci oraz Gminie Żarnowiec za ufundowanie nagród dla uczestników zajęć.

W niedzielę 23 lipca br. podczas „DNI ŻARNOWCA” Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Żarnowieckiej oraz Gminna Biblioteka Publiczna zorganizowały konkurs historyczny o gminie Żarnowiec, w którym należało odpowiedzieć na trzy pytania dotyczące historii naszej małej Ojczyzny. Konkurs cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem zarówno wśród mieszkańców, jak i osób spoza terenu gminy. W konkursie udział wzięły 192 osoby. Spośród wszystkich prawidłowych odpowiedzi wylosowano nagrody rzeczowe (trzy nagrody główne i trzy nagrody dodatkowe ufundowane przez Organizatorów konkursu oraz Sponsorów).

Nagrodę główną – rower ufundowaną przez Wójta Gminy wygrała Pani Izabella Grabowska.

Pozostałe nagrody rzeczowe otrzymali: Pan Dominik Koniuch, Pan Wojciech Myca, Pani Marzena Talik, Pani Marzena Kiełtyka, Pan Mirosław Markowicz.

Serdecznie gratulujemy wszystkim zwycięzcom!

Ponadto Biblioteka przygotowała wystawę „GMINA ŻARNOWIEC – Robert Respondowski”. Album ze zdjęciami otrzymaliśmy dzięki uprzejmości Pana Roberta Respondowskiego z Gliwic, który przekazał materiały inwentaryzacji krajoznawczej naszej gminy z którymi można się zapoznać w bibliotece. Dodatkowo można było zakupić publikacje o gminie Żarnowiec (książki, mapy, pocztówki).

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Żarnowieckiej oraz Gminna Biblioteka Publiczna dziękują wszystkim Sponsorom, którymi byli:

- Grzegorz Scelina – Wójt Gminy Żarnowiec
- „INTERKONEKT” Aleksander Barczyk, Tomasz Furman sp. j. – Wolbrom
- Aneta Piątkowska „GUMIX” – Żarnowiec
- Agnieszka Lis - Salon fryzjerski „INES” – Żarnowiec
- Andrzej Szwej – Sprzedaż pasz – Wola Libertowska
- Jolanta Ligęza - Sklep spożywczo-przemysłowy – Żarnowiec
- Elżbieta Ziąja – Sklep ogólnospożywczo-przemysłowy – Żarnowiec
- Małgorzata Mucha - Salon fryzjerski „GOSIA” – Żarnowiec
- Teresa Gorynow – F.H.U. „MEGAMOTO” – Żarnowiec.

Anna Sarwa

WYMIĘŃ PIEC! TO JUŻ OSTATNI DZWONEK!

PAMIĘTAJ O ZGŁOSZENIU WYMIANY ŹRÓDŁA CIEPŁA

Jeżeli posiadasz stary piec węglowy, warto pomyśleć o wymianie. Niemal wszędzie w Polsce obowiązuje skuteczna uchwała antysmogowa, która jasno określa, kiedy należy wymienić piec. Od 1 września 2017 r. na terenie województwa śląskiego obowiązuje Uchwała NR V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zwana „uchwałą antysmogową”. Zgodnie z jej zapisami instalacje niespełniające wymagań, których eksploatacja rozpoczęła się przed 1 września 2017 roku powinny zostać wymienione zgodnie ze wskazanymi w uchwale antysmogowej terminami. Wiele osób zastanawia się kiedy należy wymienić posiadany kocioł, piec lub kominek. Podmioty posiadające instalacje dostarczające ciepło do systemu centralnego ogrzewania (kocioł) powinny rozpocząć klasyfikację od sprawdzenia wieku kotła na dzień 1.09.2017 r., a następnie na podstawie obliczonego wieku sklasyfikować piec do odpowiedniej grupy wiekowej. Zgodnie z zapisami uchwały antysmogowej dla tego typu instalacji istnieją 4 terminy wymiany:

- wymiana do 31.12.2021 r. gdy wiek kotła jest powyżej 10 lat (2006 r. i starsze), oraz dla instalacji bez tabliczek znamionowych,
- wymiana do 31.12.2023 r. gdy wiek kotła jest w przedziale od 5 do 10 lat (od 2007 r. do 2012 r.),
- wymiana do 31.12.2025 r. gdy wiek kotła jest poniżej 5 lat (od 2013 r. do 31.08.2017 r.),
- wymiana do 31.12.2027 r. gdy kocioł jest Klasy 3 lub 4 wg. Normy PN-EN 303-5:2012.

Podmioty posiadające instalacje wydzielające ciepło, lub wydzielające ciepło i przenoszące je do innego nośnika (tzw. miejscowy ogrzewacz powietrza np.: kominek, piec) powinny wymienić instalację na spełniającą wymagania Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24.04.2015. do 31.12.2022 r. chyba że, instalacja

- osiąga sprawność cieplną min 80 % lub
- jest wyposażona w urządzenie do redukcji emisji pyłu.

Ogrzewanie domu odgrywa kluczową rolę w codziennym życiu wielu ludzi na całym świecie. Tradycyjne piece na paliwo stałe są jednak przestarzałe i szkodliwe dla środowiska. Aby sprostać tym wyzwaniom, coraz więcej osób rozważa wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na bardziej przyjazne dla środowiska.

Dlaczego piec stanowi problem? Kopcuchy czyli tradycyjne piece opalane drewnem, węglem lub innym paliwem, od wielu lat cieszą się dużą popularnością jako sposób ogrzewania domów. Mają jednak wiele wad. Po pierwsze są nieefektywne i marnują dużo cennego ciepła. Ponadto podczas spalania tradycyjnych paliw stałych powstają duże ilości szkodliwych substancji, takich jak dwutlenek siarki, tlenki azotu i cząstki stałe, które są szkodliwe dla zdrowia ludzkiego i środowiska. Wymiana starego pieca wiąże się z przejściem na bardziej ekologiczne źródło ciepła. Obecnie dysponujemy szeroką gamą ekologicznych źródeł ciepła, takich jak: piece na pellet, pompy ciepła, piece gazowe, piece olejowe oraz ogrzewanie elektryczne. Każdy ma możliwość wyboru i dostosowania źródła, które mu odpowiada, biorąc pod uwagę jego komfort i wygodę, a także biorąc pod uwagę możliwości finansowe. Wybierając bardziej wydajne, ekologiczne źródło ciepła, zmniejszamy rachunki za ogrzewanie, co jest bardzo motywujące. Każdy, kto chce przyczynić się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i zmniejszenia swojego śladu węglowego, może skorzystać z aktualnie dostępnych programów dofinansowania, które pozwolą na pokrycie części kosztów.

Iwona Gębka - Ekodoradca

Wymieniłeś kocioł pozaklasowy na źródło ciepła spełniające obowiązujące normy prześluz tą informację do Urzędu Gminy w Żarnowcu.

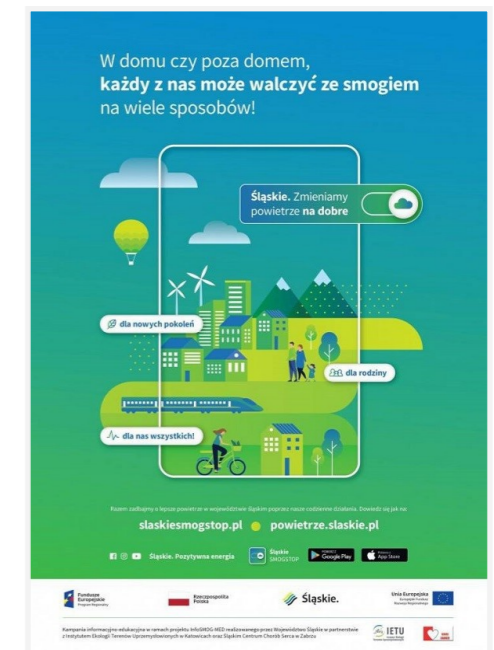
Zgodnie z przyjętą uchwałą nr VI/21/12/2020 z dnia 22 czerwca 2020 roku Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przyjęcia programu ochrony powietrza dla strefy w województwie śląskim, w którym zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych osoby fizyczne, które dokonały wymiany nieefektywnego źródła ciepła (pozaklasowego kotła) na źródło ciepła spełniające normy obowiązującego prawa, są zobowiązane do przekazania informacji o wymianie do Urzędu Gminy w Żarnowcu w terminie 14 dni od uruchomienia.

Iwona Gębka, Marta Seweryn

STOPSMOG - PLATFORMA INTERNETOWA

Mamy jesień a razem z nią zaczniemy sezon grzewczy... zachęcamy do śledzenia strony internetowej ŚLĄSKIE SMOGSTOP: <https://slaskiesmogstop.pl/portal/home>

Głównym celem projektu jest stworzenie elektronicznej platformy i aplikacji na urządzenia mobilne dla użytkowników, zwłaszcza mieszkańców województwa, umożliwiającej informowanie o jakości powietrza oraz systemu komunikacji. Smog to zjawisko utrzymywania się nad danym obszarem wysokich stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, które w większości pochodzą z naszych domów w wyniku spalania paliwa o złej jakości w przestarzałych, nieefektywnych źródłach ciepła.

Iwona Gębka - Ekodoradca

DBAJMY O WODĘ!

Ruszyła trzecia edycja Programu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - „Moja Woda”, który ma pomóc w łagodzeniu skutków suszy i przeciwdziałaniu podtopieniom budynków w Polsce. Właściciele domów jednorodzinnych mogą otrzymać nawet 6 tys. zł dotacji na budowę przydomowych instalacji zatrzymujących deszczówkę.

Program „Moja Woda” pomaga chronić polskie zasoby wody poprzez zwiększanie retencji przy budynkach jednorodzinnych oraz gospodarczych i wykorzystywanie zgromadzonej w ten sposób wody opadowej i roztopowej. Właściciel lub współwłaściciel nieruchomości z domem jednorodzinny otrzymuje dofinansowanie na instalację, które pozwalają zatrzymywać deszczówkę w obrębie nieruchomości. Dzięki temu wody opadowe lub roztopowe z posesji nie są odprowadzane poza jej teren (np. do kanalizacji sanitarnej lub deszczowej albo do rowów odwadniających czy na sąsiadujące tereny, ulice i place), lecz służą do nawadniania, podlewania roślin w ogrodach oraz do innych celów bytowych i gospodarczych. W ramach programu „Moja Woda” można uzyskać dotację w wysokości 6 tys. zł, która obejmuje do 80 proc. kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia służącego przydomowej retencji. Pieniądze z NFOŚiGW należy przeznaczyć na zakup komponentów, które są trwałą częścią systemu nawadniania czy innego wykorzystywania wód opadowych oraz na koszty adaptacji elementów już istniejących. W zakres inwestycji wchodzi zakup, montaż, budowa i uruchomienie instalacji do zbierania wód opadowych, gromadzenia deszczówki w zbiornikach i tzw. „oczkach wodnych”, retencjonowania w gruncie i na dachach oraz wykorzystywania zebranej wody z pomocą pomp, przewodów, filtrów, zraszaczy i innych urządzeń.

Celem rządowego programu jest zbudowanie 67,6 tys. przydomowych instalacji retencyjnych i zagospodarowanie wody opadowej i roztopowej w ilości 3,38 mln m³ rocznie.

Marta Seweryn

TRANSPORT ORAZ UNIESZKODLIWIANIA
ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Urząd Gminy w Żarnowcu informuje, że WFOŚiGW W KATOWICACH ogłosił nabór wniosków na przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych przy udziale środków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Priorytetowego: „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” - unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest w gospodarstwach rolnych należących do beneficjentów Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności co oznacza, że od rolników będącymi beneficjentami Działania A1.4.1 w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, którym Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) wypłaciła i rozliczyła środki, na realizację przedsięwzięcia w ramach inwestycji A1.4.1 objętej Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności zostanie zabrany w/w odpad w ramach złożonego wniosku do tutejszego urzędu.

Marta Seweryn

PROSIMY O ROZWAGĘ

Prosimy naszych Beneficjentów o rozwagę w wyborze dostawcy i firmy instalacyjnej do wykonania wymiany źródła ciepła z dofinansowaniem programu „Czyste Powietrze”. Coraz częściej zdarzają się na rynku usługi nieuczciwych wykonawców, którzy oferują usługi i produkty niskiej jakości oraz zawyżają ceny. Zwracamy uwagę, że wybór firmy sprzedającej urządzenie jak i wykonującej jego montaż należy do Państwa.

Prosimy o ostrożność i rozwagę, w szczególności w przypadku oferty akwizytorów na instalację źródła ciepła, w tym POMPY CIEPŁA. Nieuczciwi sprzedawcy proponują niedopasowane do Waszego domu i potrzeb - niskiej jakości urządzenia, które w okresie grzewczym zużywają dużo prądu, a ich trwałość i jakość jest słaba.

Sprawdźmy firmy i jej oferty jeszcze przed podpisaniem umowy, w szczególności jeśli mają Państwo jakiegokolwiek wątpliwości co do:

- oferowanej ceny usługi i produktu,
- oferowanych parametrów urządzenia lub instalacji,
- oferowanych warunków serwisowych i gwarancji.

Nie podejmujemy decyzji w pośpiechu, skonsultujmy się z gminnym punktem konsultacyjno – informacyjnym, sołtysiem lub WFOŚiGW w Katowicach. Warto sprawdzić parametry urządzenia i jego rzeczywistą cenę w internecie. Można także porozmawiać ze znajomymi i sąsiadami, którzy taki proces inwestycyjny mają już za sobą. Warto też skorzystać z funkcjonującej w ramach programu „Czyste Powietrze” tzw. listy ZUM (listy zielonych urządzeń i materiałów) - dostępnej online pod adresem <https://lista-zum.ios.edu.pl/>, która zawiera zweryfikowane urządzenia i materiały o potwierdzonej jakości.

Przede wszystkim warto współpracować z firmami poleconymi i znanymi na lokalnym rynku. Prawidłowo zrealizowana inwestycja z dotacją z programu „Czyste Powietrze” to niższe koszty ciepła w Waszych domach, a tym samym niższe wydatki na ogrzewanie. Zależy nam na Państwa bezpieczeństwie i wyłączeniu korzyści uzyskanych z programu „Czyste Powietrze”. Urząd Gminy w Żarnowcu nie promuje konkretnych firm sprzedających urządzenia i instalacje. Państwa nieufność powinno wzbudzić powoływanie się firmy na partnerstwo z Gminą Żarnowiec, co nie ma uzasadnienia w praktyce. Życzymy Państwu spotkań wyłącznie z rzetelnymi firmami i satysfakcji ze zrealizowanej inwestycji!

Marta Seweryn

ZAPROŚ KOMINIARZA

Komin będący bardzo istotnym elementem budynku, może być niezwykle groźny. Szczególnie w przypadku pożaru sadzy przekracza nawet 1000 stopni Celsjusza! Prawidłowo wykonany komin, z certyfikowanych materiałów, regularnie i właściwie konserwowany, będzie bezpiecznie służyć przez dziesięciolecia. Aby tak właśnie było, należy systematycznie, zgodnie z przepisami, czyścić przewody kominowe:

- z palenisk opalanych paliwem stałym (węglem, drewnem) co 3 miesiące,
- gazem lub olejem co 6 miesięcy,
- przewody wentylacyjne raz w roku.

Prace te powinien wykonywać wykwalifikowany kominiarz. Kontrola przewodów kominowych to kolejny, niezwykle istotny element bezpiecznego użytkowania kominów. Powinna zostać przeprowadzona co najmniej raz w roku przez mistrza kominiarskiego. Dla zdrowia mieszkańców i ich dobrego samopoczucia potrzebne jest czyste powietrze i sprawne kominy. A taki stan osiągniemy poprzez terminowe wykonywanie usług kominiarskich.

Marta Seweryn

KONTROLA SZAMB
I PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI

Przypominamy o obowiązkach właścicieli nieruchomości, dotyczących prawidłowej gospodarki wodno – ściekowej. Zgodnie z art. 5 ust 1 pkt 2,3a i 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297 z późn. zm.) właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku poprzez:

1. przyłączenie nieruchomości do istniejącej kanalizacji lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych,
2. gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych lub osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków,
3. pozbywanie się zebranych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi.

Do zadań własnych gminy należy kontrolowanie wyżej opisanych obowiązków poprzez sprawdzanie posiadania przez właścicieli nieruchomości:

- umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych, oraz
- dowodów uiszczenia opłaty za te usługi.

Urząd Gminy w Żarnowcu, w ślad za art. 6 ust. 5aa w/w ustawy stanowiącym, że Wójt jest obowiązany prowadzić kontrolę co najmniej raz na dwa lata oraz przeprowadza na terenie całej gminy intensywne kontrole wypełniania wyżej opisanych obowiązków.

Marta Seweryn

Realizacja Programu Priorytetowego Czyste Powietrze na terenie gminy Żarnowiec stan na dzień 30.06.2023 roku:

- Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie – 156
- Liczba zawartych umów o dofinansowanie – 139
- Liczba zrealizowanych przedsięwzięć – 95
- Kwota wypłaconych dotacji z terenu gminy – 1 700 764,17 zł

TYMCZASOWE PRAWO JAZDY W APLIKACJI
mObywatel

Żeby móc kierować samochodem od razu po zdaniu egzaminu na prawo jazdy, nie musisz już czekać na wydanie plastikowego dokumentu. „Tymczasowe prawo jazdy jest dostępne w mObywatelu. Usługa była wdrażana sukcesywnie od 7 do maksymalnie 21 sierpnia br.

Tymczasowe prawo jazdy to dokument cyfrowy, który będzie ważny 30 dni od momentu zdania egzaminu na prawo jazdy. Potwierdza on uprawnienia do kierowania pojazdami dla kategorii AM, A1, A2, A, B1, B, B+E lub T. Z tej usługi w mObywatelu mogą skorzystać świeżo upieczeni kierowcy, którzy zdali egzamin państwowy na prawo jazdy i kierowcy, którzy rozszerzyli posiadane uprawnienia o kolejne – z wyżej wymienionych grup kategorii.

Jak to działa?

- od razu po zakończeniu egzaminu państwowego, system PWPW przekazuje do CEK zestaw danych o osobie, która uzyskała uprawnienia do kierowania pojazdem
- egzaminator (WORD) uzupełnia wynik egzaminu w PKK, nie czekając na zatwierdzenie protokołu
- dane z PKK są wysyłane do CEK i jednocześnie do Starosty
- w CEK tworzone jest Twoje tymczasowe prawo jazdy
- w aplikacji mObywatel otrzymujesz powiadomienie o możliwości pobrania nowego cyfrowego dokumentu

Dzięki nowej usłudze:

- masz bieżący wgląd w swoje dane
- dostaniesz informację o zdarzeniach związanych z tymczasowym prawem jazdy i posiadanymi uprawnieniami (PUSH)

Pamiętaj, że nie musisz okazywać cyfrowej wersji prawa jazdy przy kontroli drogowej – policja może sprawdzić dane kierowcy w systemie.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/cyfrizacja/wiadomosci>

WAŻNE NUMERY TELEFONÓW

800 100 100 to bezpłatna i anonimowa pomoc telefoniczna i online dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy psychologicznej dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności takie jak: agresja i przemoc w szkole, cyberprzemoc i zagrożenia związane z nowymi technologiami, wykorzystanie seksualne, kontakt z substancjami psychoaktywnymi, depresja i obniżony nastrój, myśli samobójcze, zaburzenia odżywiania. Ponadto terapeuci i prawnicy Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę udzielają konsultacji w zakresie podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia przestępstw wobec dzieci, w szczególności wykorzystywania seksualnego, oraz pomocy psychologicznej dla dzieci doświadczonych przemocą i wykorzystywaniem seksualnym i uczestniczących w charakterze świadków i pokrzywdzonych w procedurach prawnych.

Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej: <https://800100100.pl>

DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA - całodobowy,
7 dni w tygodniu